

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

Część XXV. — Wydana i rozesłana dnia 28 czerwca 1878.

66.

Ustawa z dnia 27 czerwca 1878,

o założeniu Banku austriacko-węgierskiego i jego przywileju.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowią co następuje:

Artykuł 1.

Gdy w najbliższych dziesięciu latach obie części monarchyi nie zrobią użytku z służącego im i wzajemnie uznanego prawa założenia samodzielnych Banków wydających bilety, postanawia się: na czas od dnia 1 lipca 1878 aż do dnia 31 grudnia 1887 założony zostaje Bank austriacko-węgierski.

Artykuł 2.

Na czas od dnia 1 lipca 1878 aż do dnia 31 grudnia 1887 nadaje się Bankowi austriacko-węgierskiemu przywilej, zawarty w załączonym statucie, który stanowi integralną część składową ustawy niniejszej.

Artykuł 3.

Upoważniam ministra skarbu, aby wspólnie z Moim węgierskim ministrem skarbu zawarł z uprzywilejowanym austriackim Bankiem narodowym umowę, która również integralną część składową ustawy niniejszej ma stanowić.

Artykuł 4.

Termin, od którego ustawa niniejsza zacznie obowiązywać, wyznaczony będzie osobną ustawą a wykonanie ustawy niniejszej polecam Memu ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 27 czerwca 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.

Pretis r. w.

S t a t u t

Banku austriacko-węgierskiego.

Tytuł I.

Firma i siedziba Banku.

Artykuł 1.

Bank austriacko-węgierski, w który przeistacza się uprzywilejowany austriacki Bank narodowy, jest Spółką akcyjną, która czynność swoją, statutem określoną, wykonywa w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych i w krajach korony węgierskiej. Firma jego opiewa w języku niemieckim: „Oesterreichisch-ungarische Bank“, w języku węgierskim: „Osztrák-magyar bank“.

Pieczęć jego wyobraża herb monarchyi austriacko-węgierskiej z firmą w obu językach w otoku.

Artykuł 2.

Bank austriacko-węgierski ma siedzibę w Wiedniu.

Do wszystkich gałęzi interesów, któremi Bank się zajmuje (z wyjątkiem hipoteczno-kredytowych i dotyczących się listów zastawnych, artykuł 56), zaprowadzają się w Wiedniu i w Budapeszcie zakłady główne. Zakłady przyboczne (filie) uprzywilejowanego austriackiego Banku narodowego w innych miejscach, w obu częściach monarchyi do pojedynczych lub więcej gałęzi interesów, istniejące, utrzymywane będą nadal przez Bank austriacko-węgierski, z zastrzeżeniem dalszej decyzji w myśl statutu, z początku bez zmiany.

Bank mocen jest zaprowadzać zakłady przyboczne (filie) do zajmowania się pojedynczemi lub kilku gałęziami interesów w obrębie monarchyi austriacko-węgierskiej.

Gdy całe ministerstwo austriackie lub węgierskie w porozumieniu z Radą ogólną Banku uzna to za potrzebne, Bank obowiązany jest zaprowadzić w odnośnej części państwa filie do interesów eskomptowych, pożyczkowych i przekazowych, a to w przeciągu sześciu miesięcy od dnia wydania w tej mierze uchwały.

Filie istniejące zniesione być mogą przed upływem okresu na istnienie Spółki bankowej wyznaczonego, tylko za zezwoleniem ministra skarbu, do którego to należy.

Tytuł II.

Kapitał spółki, akcje i akcyonariusze.

Artykuł 3.

Wszelki majątek ruchomy i nieruchomy uprzywilejowanego austriackiego Banku narodowego, łącznie z funduszem odwodowym i emerytalnym, tudzież

z wierzytelnościami hipotecznymi przechodzi mocą niniejszego statutu na własność Banku austriacko-węgierskiego; podobnież cały stan bierny i wszelkie zobowiązania uprzywilejowanego austriackiego Banku narodowego, mianowicie zaś wydane przez ten ostatni bilety bankowe i listy zastawne, weźmie na siebie Bank austriacko-węgierski jako własny stan bierny i własne zobowiązania.

Artykuł 4.

Kapitał akcyjny Banku austriacko-węgierskiego wynosi dziewięćdziesiąt milionów złotych, które złożono za sto pięćdziesiąt tysięcy akcji po sześćset złotych.

Kapitał akcyjny może być powiększony lub zmniejszony tylko za zgodą walnego zgromadzenia i za zezwoleniem władzy prawodawczej w obu częściach państwa.

Artykuł 5.

Ogół akcyonaryuszów stanowi Spółkę bankową.

Akcyonaryuszom należy się za każdą akcyą równy udział w całym majątku Banku.

Akcyje są niepodzielne.

Żaden akcyonaryusz nie jest odpowiedzialnym za więcej niż za to, ile akcyje według statutu wynoszą.

Artykuł 6.

C cały majątek Banku austriacko-węgierskiego ręczy za wszystkie jego zobowiązania.

Za punktualne opłacanie odsetków i spłacenie kapitału listów zastawnych, wydanych przez uprzywilejowany austriacki Bank narodowy i przez Bank austriacko-węgierski ręczą przede wszystkim wierzytelności hipoteczne a oprócz tego cały ruchomy i nieruchomy majątek Banku.

W razie rozwiązania Spółki bankowej lub odłączenia oddziału hipoteczno-kredytowego od innych oddziałów interesów Banku austriacko-węgierskiego, odpowiedzialność ta ograniczona będzie do wierzytelności hipotecznych i do funduszu utworzyć się mającego z kapitału akcyjnego Banku, wyrównyującego najmniej dziesiątej części listów zastawnych, które wówczas będą w obiegu i w miarę spłaty listów zastawnych mogącego być zmniejszonym w tym samym stosunku.

Artykuł 7.

Akcyje opiewają na imię i będą zapisane w osobnej księdze akcji. Opatrzone są arkuszem kuponowym i talonem a wygotowane podług załączonego wzoru.

Artykuł 8.

Akcyje opiewające na wolne nazwisko przepisać może Bank na jakiegokolwiek inne nazwisko, jeżeli ustępstwo lub przelew podpisane są nazwiskiem tego, na kogo akcyja opiewa. Bank nie bada prawdziwości podpisu i za jego prawdziwość nie bierze na siebie żadnej odpowiedzialności.

Każdy akcyonaryusz zabezpieczyć sobie może prawo własności akcji, które do niego należą. W tym celu przedstawić ma akcyję Bankowi i zażądać zanotowania w księdze akcji: że akcyja ta przepisana być może na inne nazwisko tylko za jego uwierzytelnionym podpisem. Uskutecznione zanotowanie zapisane będzie na samejże akcji.

Artykuł 9.

Akceje, opiewające nie na wolne nazwisko, przepisane być mogą wtedy, gdy okaziciel udowodni dokumentami publicznymi albo sądownie lub notaryalnie uwierzytelnionymi, że nabył akcya na własność.

O pozwolenie przepisania prosić należy Radę ogólną, przedstawiając dokumenty, dotyczące się nabycia na własność.

Akcjami opiewającymi nie na wolne nazwisko są te akcje, które

- a) wyraźnie są oznaczone jako własność nieletniego lub osoby będącej pod kuratelą;
- b) opiewają na nazwę korporacji, gminy lub fundacji albo na zakład, którym Władze zawiadują, lub który zostaje pod ich opieką;
- c) obciążone ostrzeżeniem (winkulowane, artykuł 10); albo
- d) na których zanotowane jest rozporządzenie sądowe, w skutek którego właściciel nie może rozrządzać niemi dowolnie, albo względem których Bank uwiadomiony został bezpośrednio o takim rozporządzeniu.

Artykuł 10.

Gdy posiadacz akcji chce sobie zapewnić podniesienie dywidendy od swoich akcji, albo gdy akcje i dochód z nich przeznaczone zostają przez położenie ostrzeżenia na pewien oznaczony cel, natenczas o przepisanie akcji na imię właściciela, jeżeli nie opiewa na jego imię, tudzież o położenie ostrzeżenia prosić należy Bank pisemnie, przedstawiając akcya o którą chodzi razem z arkuszem kuponowym. Przytem podać należy dokładnie formułę ostrzeżenia, która na akcji ma być położona i wymienić osobę upoważnioną do odbierania i kwitowania dywidendy, która przypadać będzie na akcya obciążoną ostrzeżeniem. Położenie ostrzeżenia na rzecz kilku właścicieli lub wydawanie dywidendy w kwotach częściowych miejsca mieć nie może.

Ostrzeżenie zanotowane będzie w księdze akcji i na akcji, której arkusz kuponowy Bank zatrzyma, co taki ma skutek, że dywidenda przypadająca na akcya obciążoną ostrzeżeniem, wypłacana będzie za kwitem podług osnowy ostrzeżenia.

Do uchylecia ostrzeżenia akcji potrzebne jest pozwolenie tej Władzy lub osoby, za której staraniem ostrzeżenie położonem zostało.

Jeżeli ostrzeżenie na akcyach ma być zniesione na żądanie innej osoby a nie właściciela na akcji wymienionego, zastosowane być mają przepisy podane w artykule 9 we względzie przepisania.

Artykuł 11.

Dywidendy nie podniesione przedawniają się na rzecz funduszu odwodowego w trzy lata po ostatnim dniu miesiąca, w którym miały być wypłacone. W przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie, Rada ogólna może dozwolnić w tej mierze wyjątku.

Tytuł III.

Walne zgromadzenie.

Artykuł 12.

Prawa, służące akcyonaryuszom w sprawach Banku, wykonywane będą w imieniu ogółu akcyonaryuszów przez walne zgromadzenie.

Artykuł 13.

Walne zgromadzenie zbiera się:

- a) na zwyczajne posiedzenie roczne najpóźniej w miesiącu lutym każdego roku;
- b) na posiedzenia nadzwyczajne, ile razy są potrzebne.

Posiedzenia walnego zgromadzenia zwołuje Rada ogólna, odbywają się zaś w Wiedniu.

Na pisemne żądanie czterdziestu członków (artykuł 14) zwołać należy nadzwyczajne posiedzenie walnego zgromadzenia w przeciągu dni sześćdziesięciu.

Artykuł 14.

W walnych zgromadzeniach Banku austriacko-węgierskiego uczestniczyć mogą tylko obywatele austriacy i węgiercy.

Wszyscy ci akcyonariusze, którzy w listopadzie przed zwyczajnem posiedzeniem, przez złożenie lub położenie ostrzeżenia udowodnią posiadanie dwudziestu akcyj na ich imię opiewających, przed lipcem tegoż samego roku datowanych, są członkami walnego zgromadzenia na przeciąg roku poczynającego się od owego posiedzenia rocznego aż do zebrania się następnego zwyczajnego posiedzenia rocznego, o ile temu nie sprzeciwiają się przepisy artykułu 15.

Wezwanie do złożenia akcyj wydawane będzie corocznie w ostatnim tygodniu października za pomocą obwieszczenia Rady ogólnej, zamieszczać się mającego w dziennikach urzędowych, wychodzących w Wiedniu i w Budapeszcie. W podobny sposób zwoływani będą członkowie na posiedzenia walnego zgromadzenia a mianowicie na zwyczajne posiedzenie roczne na czterdzieści pięć dni, na posiedzenia nadzwyczajne na czternaście dni przed ich odbyciem się.

W posiedzeniach nadzwyczajnych walnego zgromadzenia uczestniczyć mogą tylko ci członkowie, którzy mają prawo uczestniczyć w zwyczajnem posiedzeniu rocznem i którzy, o ile akcyje ich nie są obciążone ostrzeżeniem, udowodnią ciągle posiadanie akcyj przez ponowne złożenie ich na ośm dni przed odbyciem się walnego zgromadzenia.

Artykuł 15.

Od uczestnictwa w walnem zgromadzeniu jest wyłączony:

- a) kto nie używa w zupełności praw obywatelskich, mianowicie zaś ten, do czyjego majątku otwarto postępowanie krydalne, dopóki się nie skończy;
- b) kto w skutek wyroku sądu karnego ograniczony jest w swoich prawach cywilnych, politycznych lub czci, dopóki trwa to ograniczenie.

Artykuł 16.

Walne zgromadzenie ma prawo uchwalania gdy jest obecnych stu członków. Jeżeli w skutek wezwania na zwyczajne posiedzenie roczne lub na posiedzenie nadzwyczajne, nie zbierze się zgromadzenie mające prawo uchwalania, wyznaczyć należy w przeciągu dni ośmiu nowy termin do odprawienia zamierzonego posiedzenia, na którym zgromadzenie bez względu na ilość członków obecnych ma prawo uchwalania; atoli w przypadku tym zgromadzenie uchwalać może jedynie względem takich przedmiotów, które pierwotny porządek dzienny zawierał. Drugie zwołanie posiedzenia ogłosić należy najmniej na ośm dni przed jego odprawieniem.

Artykuł 17.

Przez ośm dni przed zwyczajnem posiedzeniem rocznem walnego zgromadzenia zamknięcia rachunków (artykuł 104, 2) z poprzedniego roku wystawione są do przejrzenia w obu zakładach głównych w Wiedniu i w Budapeszcie i każdemu członkowi walnego zgromadzenia na żądanie wydane być ma ich odbicie bezpłatnie.

Na ośm dni przed każdym posiedzeniem walnego zgromadzenia obwieścić należy członkom tegoż porządek dzienny przez zamieszczenie ogłoszenia Rady ogólnej w dziennikach urzędowych wiedeńskich i budapeszteńskich.

Wnioski samodzielne (artykuł 22) we właściwym czasie podane, zamieścić należy na porządku dziennym.

Artykuł 18.

Każdy członek walnego zgromadzenia przybyć może tylko we własnej osobie i nie może przysłać pełnomocnika a w obradach i rozstrzygnięciach, chociażby uczestniczył w rozprawach w rozmaitych przymiotach, ma tylko jeden głos.

Artykuł 19.

Gdy akcyje opiewają na osoby prawne, na kobiety lub więcej uczestników, ten mocen jest przybyć na walne zgromadzenie i wykonać prawo głosowania, kto okaże pełnomocnictwo właścicieli akcyj, o ile ci są obywatelami austryackimi lub węgierskimi. Pełnomocnicy jednak powinni być na mocy osobistych przymiotów (artykuły 14 i 15), wyjąwszy posiadanie akcyj, uzdolnieni do uczestniczenia w walnem zgromadzeniu.

Artykuł 20.

Na walnem zgromadzeniu przewodniczy Rządca Banku, lub jeżeli go zajdzie przeszkoda, wiczarządca. Przewodniczący przedstawia walnemu zgromadzeniu najprzód wnioski podane przez Radę ogólną do obrady i uchwalenia.

Następnie przychodzą pod obradę inne przedmioty na porządku dziennym będące (artykuł 17) w kolei, którą przewodniczący oznaczy i odbywają się potrzebne wybory.

Uchwały wydają się bezwzględną większością głosów (wyjąwszy przypadek przewidziany w artykule 107).

Przewodniczący głosuje tylko w razie równości głosów i głos jego jest rozstrzygający.

Artykuł 21.

Na zwyczajnem posiedzeniu rocznem walnego zgromadzenia (artykuł 13) Rada ogólna zdaje sprawę z biegu czynności w roku ubiegłym a rewidenci rachunków ze sprawdzenia bilansu (artykuł 50).

Następnie walne zgromadzenie uchwała, czy zamknięcie bilansu ma być zatwierdzone i absolutorium udzielone.

Oprócz wydawania uchwały w przypadkach przewidzianych w artykułach 105 i 107 zastrzega się walnemu zgromadzeniu:

a) wybór członków Rady ogólnej (artykuły 23 i 31);

b) wybór pięciu rewidentów rachunkowych i pięciu zastępców (artykuł 50);

- c) uchwalanie w przedmiocie zmiany statutu (z zastrzeżeniem zatwierdzenia przez Władzę prawodawczą w obu częściach państwa);
- d) uchwalanie w przedmiocie powiększenia lub zmniejszenia kapitału akcyjnego (artykuł 4).

Artykuł 22.

Każdy członek walnego zgromadzenia mocen jest czynić wnioski na posiedzeniach walnego zgromadzenia.

Wnioski nie dotyczące się bezpośrednio przedmiotu położonego na porządku dziennym, nie mogą być poddane pod uchwałę na tem samem posiedzeniu walnego zgromadzenia, na którem zostały uczynione.

Wnioski samodzielne (artykuł 17) podać należy na piśmie do wiadomości Rządzczy razem z ich uzasadnieniem najmniej na dni trzydzieści przed odnośnem posiedzeniem walnego zgromadzenia.

Artykuł 23.

Członków Rady ogólnej wybiera walne zgromadzenie a mianowicie ośmiu bezpośrednio z pomiędzy członków walnego zgromadzenia a po dwóch z pomiędzy kandydatów, których zapropnują dyrekeye wiedeńska i budapeszteńska.

W celu uskutecznienia tych ostatnich wyborów do Rady ogólnej, każda z dyrekeyj przedstawia walnemu zgromadzeniu propozycyą (artykuł 41) zamieszczając w niej trzy razy więcej członków niż ma być wybranych.

Dyrekeye zamieścić mogą w swoich propozycyach tak członków walnego zgromadzenia jak i takie osoby, które nie są członkami walnego zgromadzenia, o ile stosownie do swoich przymiotów osobistych (artykuły 14 i 15) wyjąwszy, że nie posiadają akcyj, byłyby zdolne uczestniczyć w walnem zgromadzeniu. Osoby te muszą być koniecznie obywatelami odnośnej połowy państwa.

Członkowie Rady ogólnej Banku austriacko-węgierskiego nie mogą uczestniczyć w zarządzie innego zakładu, trudniącego się czynnościami bankowemi lub hipoteczno-kredytowemi.

Artykuł 24.

Członków Rady ogólnej wybiera się bezwzględna, rewidentów rachunkowych i ich zastępców względna większością głosów. Wybory uskuteczniają się pisemnie przez oddanie kartek obiorczych. Podpis głosującego na kartce obiorczej nie jest potrzebny. Skrutynium wykonywają skrutatorowie, wybrani przez walne zgromadzenie.

W razie równości głosów we wszystkich przypadkach rozstrzyga los.

Jeżeli podczas wyborów do Rady ogólnej przy pierwszym głosowaniu nie będzie bezwzględnej większości głosów, przystąpi się do ściślejszego wyboru.

Wykonywając ściślejszy wybór, członkowie walnego zgromadzenia ograniczyć się mają do tych osób, które przy pierwszym głosowaniu miały względnie najwięcej głosów za sobą.

Ilość osób wziąć się mających do ściślejszego wyboru, powinna być zawsze dwa razy większa od ilości członków Rady ogólnej jeszcze wybrać się mających.

W razie równości głosów los rozstrzyga, kto ma być wzięty do ściślejszego wyboru.

Każdy głos, dany podczas ściślejszego wyboru osobie nie wziętej do niego, uważany być ma za nieważny.

Tytuł IV.

Zarząd Banku.

A. Rada ogólna.

Artykuł 25.

Rada ogólna reprezentuje Bank austriacko-węgierski na zewnątrz sądownie i zasądownie i uprawniona jest mocą statutu do wszelkich zarządzeń, które nie są zastrzeżone walnemu zgromadzeniu.

Rada ogólna kieruje zarządem majątku, tudzież całym obrotem interesów Banku i czuwa nad nim. Jej zachowane jest wyznaczanie funduszków włożyć się mających w każdą z osobną gałąź interesów i ustanawianie warunków w interesach, tudzież służące Bankowi prawo decydowania co do zakładania lub zwiżania filij (artykuł 2), jakoteż prowadzenie interesów hipoteczno-kredytowych i dotyczących się listów zastawnych podług istniejącego do tego osobnego statutu.

Rada ogólna ustanawia zasady ogólne i wydaje za każdym razem potrzebne szczególne polecenia dotyczące się całego zawiadywania interesami, dogląda i zabezpiecza ich wykonanie.

Postanowienia ogólne, dotyczące się interesów eskomptowych i pożyczkowych służą zarówno dla placów austriackich i węgierskich.

Rada ogólna wybiera ze swego grona na przeciąg każdego roku czynności komitet wykonawczy (artykuł 39). Wybiera po sześciu członków z ośmiu członków dyrekcji wiedeńskiej i z ośmiu członków dyrekcji budapeszteńskiej (artykuł 41).

Radzie ogólnej służy prawo położenia veto co do cenzorów przez dyrekcję wiedeńską i budapeszteńską mianowanych, lub po upływie czasu urzędowania na nowo powołanych (artykuł 40).

Rada ogólna mianuje i ustanawia osoby potrzebne do wszelkich gałęzi służby (artykuły 46, 47 i 49).

Artykuł 26.

Rada ogólna składa się z rządcy, dwóch wicrzadców i dwunastu radców.

Artykuł 27.

Rządce mianuje Jego c. i k. Apostolska Mość na wspólny wniosek ministrów skarbu c. k. austriackiego i kr. węgierskiego.

Tenże pobiera płacę roczną w sumie dwadzieścia tysięcy złotych, która opiedzana będzie z funduszków Banku i ma mieszkanie bezpłatne w domu bankowym w Wiedniu.

Artykuł 28.

Dwóch wicrzadców powołuje się w ten sposób, że Rada ogólna układa z uwzględnieniem przepisów artykułu 41 po jednym ternie, na podstawie którego przedstawieni będą Jego c. k. Apostolskiej Mości do mianowania, jeden, który zarazem prezyduje w dyrekcji wiedeńskiej, przez austriackiego ministra skarbu, drugi, który zarazem prezyduje w dyrekcji budapeszteńskiej, przez węgierskiego ministra skarbu.

Artykuł 29.

Do wykonywania czynności urzędowych należących do zakresu działania Rządcy, w razie, gdy Rządce zajdzie przeszkoda, powołany jest ten wicrzadca, którego Rządca do tego przeznaczy.

Wiczerządców zastępuje w razie potrzeby członek Rady ogólnej, wyznaczony przez Radę ogólną.

Artykuł 30.

Potwierdzenie członków Rady ogólnej wybranych przez walne zgromadzenie zachowane jest Jego c. i k. Apostolskiej Mości. O to najwyższe potwierdzenie starać się ma Rada ogólna Banku za pośrednictwem odpowiedniego ministra skarbu.

Artykuł 31.

Urzędowanie członków Rady ogólnej trwa cztery lata. Ci, którzy z kolei mają wystąpić, mogą być wybrani ponownie.

Kolej wystąpienia pada losem na pierwszym zwyczajnem posiedzeniu rocznem walnego zgromadzenia na trzech członków Rady ogólnej a mianowicie na dwóch z pomiędzy wybranych bezpośrednio z grona walnego zgromadzenia i na jednego z pomiędzy wybranych na wniosek obu dyrekcij, na zwyczajnem posiedzeniu rocznem drugiego i trzeciego roku, również na trzech członków Rady ogólnej, na posiedzeniu rocznem czwartego roku, na pozostałych trzech członków Rady ogólnej.

Występujący zastępują się tym samym sposobom, którym występujący był wybrany.

W razie wystąpienia członka Rady ogólnej przed upływem okresu jego urzędowania, wybiera się zastępcę tylko na okres wyborczy występującego.

Artykuł 32.

Każdy członek Rady ogólnej, obejmując urzędowanie i na czas trwania tegoż, złożyć ma w Banku dwadzieścia pięć akcyj Banku austriacko-węgierskiego, nieobciążonych, na swoje imię opiewających.

Artykuł 33.

Obadwaj wiczerządcy i członkowie Rady ogólnej sprawują urzędy swoje bezpłatnie.

Artykuł 34.

Rządcą, wiczerządcy i członkowie Rady ogólnej Banku austriacko-węgierskiego obejmując urzędy swoje, składają uroczyste przyrzeczenie, że będą trzymać się ściśle statutu bankowego, popierać według sił swoich interesa powszechnego kredytu i dobro Banku, starać się jak najusilniej zawiadywać interesami Banku i jego majątkiem uczciwie, gorliwie i bacznie a traktowania Banku zachowywać w tajemnicy.

Rządcą składa przyrzeczenie to Jego c. i k. Apostolskiej Mości, wiczerządcy składają je odpowiednim ministrom, członkowie Rady ogólnej składają je Rządcy, potwierdzają podaniem ręki i podpisują dokument w tej mierze spisany.

Artykuł 35.

Rządcą, wiczerządcy i członkowie Rady ogólnej Banku austriacko-węgierskiego są odpowiedzialni za uchwały, na które przyzwolili a w swoim zakresie działania za uczciwe, baczne i statutom odpowiednie zawiadywanie interesami.

Artykuł 36.

Rada ogólna zbiera się zwyczajnie dwa razy na miesiąc w dniach wyznaczonych przez Rządcę. Zebrania nadzwyczajne zwołuje Rządcą w razie potrzeby.

Każdy komisarz rządowy (artykuł 51) może spowodować zwołanie zgromadzenia nadzwyczajnego.

Na posiedzenie Rady ogólnej wzywać należy wszystkich jej członków i obu dwu komisarzy rządowych.

Artykuł 37.

Na zgromadzeniach Rady ogólnej przewodniczy Rządca.

Aby Rada ogólna mogła uchylać, potrzebną jest obecność najmniej pięciu jej członków, licząc i przewodniczącego.

Uchwały wydają się bezwzględna większością głosów obecnych. Przewodniczący głosuje tylko w razie równości głosów i głos jego jest rozstrzygającym.

Zaden członek Rady ogólnej nie może dawać więcej głosów niż jeden. Pełnomocnictwa i głosy na piśmie od członków nieobecnych są niedopuszczalne.

Wszystkie wybory w Radzie ogólnej odbywają się kartkami.

W protokołach rozpraw podawać należy nazwiska obecnych i wydane uchwały. Każdemu komisarzowi rządowemu i każdemu obecnemu członkowi Rady ogólnej wolno jest podać do protokołu zdanie swoje, różniące się od uchwały większości.

Protokoły rozpraw podpisuje przewodniczący, sekretarz generalny jako referent, tudzież komisarze rządowi (artykuł 51), o ile ci ostatni byli obecni na posiedzeniu i zachowuje się je w archiwum.

Artykuł 38.

Rada ogólna używa firmy Banku austriacko-węgierskiego.

Aby podpis firmy był ważny, potrzebny jest podpis Rządcy lub wice-rządcy, członka rady ogólnej a obok tych sekretarza generalnego lub jego zastępcy.

Przez to podpisanie firmy, Bank austriacko-węgierski staje się zobowiązanym we wszystkich przypadkach i nawet w tych, w których ustawy wymagają wyłącznego pełnomocnictwa.

Rada ogólna postanowi, w których przypadkach i w jakiej formie podpis kierownictwa interesów w Wiedniu (artykuł 46), podpis zakładów głównych w Wiedniu i Budapeszcie lub pojedynczych Wydziałów tychże, jakoteż podpis filij uzasadnia zobowiązanie się Banku austriacko-węgierskiego i podaje to do wiadomości przez przybicie ogłoszenia w odnośnych lokalach urzędowych.

Korespondencya Rady ogólnej opatrzona być powinna zawsze podpisem firmy przepisany w statucie.

Artykuł 39.

Komitet wykonawczy Rady ogólnej (artykuł 25) czuwać ma nad ściśłem wykonaniem przepisów zawartych w artykule 84. Nadto w przypadkach naglącej potrzeby wydawać ma tenże potrzebne nieodwołalne rozporządzenia, które Radzie ogólnej na jej najbliższem zebraniu przedstawia z uzasadnieniem.

Komitet wykonawczy składa się z Rządcy i czterech członków Rady ogólnej, z których to ostatnich jeden musi być węgierskim członkiem Rady ogólnej ze względu na czynności bankowe, zdarzające się w obu częściach państwa. Komitet wykonawczy może uchylać, gdy łącznie z przewodniczącym jest obecnych trzech członków.

Na przypadki nieobecności Rada ogólna wybiera ze swego grona dwóch zastępców.

B. Dyrekcye w Wiedniu i Budapeszcie.

Artykuł 40.

Dyrekeya wiedeńska i dyrekeya budapeszteńska oznaczają od czasu do czasu stosunek, w którym sumy ogólne, służące im do rozporządzenia w interesach eskomptowych i pożyczkowych, rozdzielane być mają między pojedyncze stanowiska bankowe austriackie a względnie węgierskie i ustanawiają od czasu do czasu ostateczną granicę, aż do której pojedyncze firmy i osoby używać mogą kredytu bankowego w każdej z tych dwóch gałęzi interesów.

Dyrekeye zdają sprawę Radzie ogólnej z używania kredytu bankowego, przedstawiają Radzie ogólnej wnioski nawet wykraczające po za ich bezpośredni zakres działania i w przypadkach, w artykule 63 przewidzianych, wydają zastrzeżoną im decyzję.

Dyrekeye wyznaczają ilość cenzorów w miarę potrzeby i stosunków miejsc rozmaitych, mianują dla zakładów bankowych w odnośnej części państwa cenzorów z zastrzeżeniem prawa sprzeciwienia się służącego Radzie ogólnej (artykuł 25).

Artykuł 41.

Członkowie dyrekeyi wiedeńskiej muszą być obywatelami austriackimi, członkowie dyrekeyi budapeszteńskiej, węgierskimi.

Każda dyrekeya składa się z odpowiedniego wicereządey jako przewodniczącego (artykuł 28) i z ośmiu dyrektorów, którzy muszą mieszkać stale w Wiedniu a względnie w Budapeszcie.

Członkowie Rady ogólnej, wybrani przez walne zgromadzenie na przedstawienie odpowiedniej dyrekeyi, są zarazem członkami tej dyrekeyi. Innych dyrektorów wybiera Rada ogólna dla każdej z dwóch dyrekeyi na przeciąg lat czterech i ci mogą być znowu wybrani bezpośrednio po upływie czasu urzędowania.

Artykuł 42.

Rada ogólna obrać może (artykuł 41) członkami dyrekeyj tak członków walnego zgromadzenia jak i osoby nie będące członkami walnego zgromadzenia, o ile te na mocy przymiotów osobistych (artykuły 14 i 15), z wyjątkiem posiadania akcyj, byłyby zdadne do uczestniczenia w walnem zgromadzeniu.

Dyrektorowie nie mogą należeć do zarządu innego zakładu, trudniącego się interesami bankowemi.

Każdy dyrektor obejmując urzędowanie i na czas tegoż złożyć ma w Banku dwadzieścia akcyj Banku austriacko-węgierskiego na swoje imię opiewających, nicobeciążonych.

Artykuł 43.

Dyrektorowie sprawują swoje urzędy bezpłatnie.

Obejmując urzędowanie, składają Rządecy przyrzeczenie w duchu artykułu 34 i są Radzie ogólnej odpowiedzialni za uchwały, na które przyzwolili a w swoim zakresie działania za uczciwe, baczne i statutowi odpowiednie zawiadywanie interesami.

Artykuł 44.

Każda dyrekcya zbiera się zwyczajnie co tydzień w dniu, który przewodniczący wyznaczy, dla załatwienia spraw należących do jej zakresu działania.

Zebrania nadzwyczajne zwoływane będą w miarę potrzeby z podniety przewodniczącego lub Rządy.

Aby dyrekcya mogła uchwalać, potrzebną jest obecność pięciu jej członków.

Na obradach dyrekcji uchwały wydawane będą bezwzględną większością głosów obecnych. Przewodniczący głosuje tylko w razie równości głosów i głos jego jest rozstrzygający.

Czynności urzędowe, należące do zakresu działania wicerządy, jako przewodniczącego dyrekcji, załatwiane będą w razie, gdyby go zaskoczyła przeszkoda, przez tego dyrektora, którego wicerządca do tego przeznaczy.

Artykuł 45.

Rada ogólna wyznaczy każdej dyrekcji urzędnika, którego dyrekcya używać będzie do wykonania wszystkich swoich uchwał.

Protokoły rozpraw dyrekcji, tudzież ich korespondencye z Radą ogólną i z zakładami bankowemi w odnośnej części państwa podpisywać będzie przewodniczący a gdyby go zaszła przeszkoda, jeden z członków dyrekcji i wyznaczony urzędnik.

Najpóźniej w przeciągu trzech dni przesłać należy Radzie ogólnej odpis każdego protokołu rozpraw.

Tytuł V.

Kierownictwo interesów i skład osobowy Banku.

Artykuł 46.

Zwierzehne kierownictwo wszystkich gałęzi interesów sprawuje sekretarz generalny pod nadzorem Rady ogólnej według instrukcji, która będzie wydana.

Sekretarz generalny jest czynnikiem, którego Rada ogólna używa do wykonania wszystkich swoich uchwał i który najprzód czuwać ma nad tem, aby zostały należycie spełnione. Uczestniczy on we wszystkich obradach Rady ogólnej jakoteż komitetu wykonawczego, wszakże bez głosu decydującego. Obowiązkiem jest jego przedstawiać Radzie ogólnej wnioski mające na celu dobro służby; w protokołach i aktach zdanie jego powinno także być notowaniem.

Do bezpośredniego zarządu czynnościami przydani są sekretarzowi generalnemu wyżsi urzędnicy sekretaryatu generalnego, do nadzoru nad czynnościami kasowemi i rachunkowemi dyrektor kasy i starszy buchalter, którzy wszelkie podania i zestawienia przesyłają do Rady ogólnej na ręce sekretarza generalnego i przez niego otrzymują także uchwały Rady ogólnej.

Artykuł 47.

Mianowanie i ustanawianie urzędników i wszelkich sług Banku zastrzeżone jest Radzie ogólnej. Ona daje im instrukcje, wyznacza im obowiązki, stanowi o ich stosunkach służbowych i płacach, może udzielać im nagrody i wsparcia i wykonywa nad nimi władzę karcenia.

Rada ogólna stanowi co do zawieszenia i oddalenia urzędników i wszystkich sług.

Emerytury dla urzędników i sług tudzież ich rodzin, dodatki na wychowanie sierot po sługach bankowych, jakoteż prowizye dla robotników niezdatnych do służby lub ich rodzin, ustanawia Rada ogólna według istniejącego w tej mierze prawidła.

Artykuł 48.

Urzednicy Banku obowiązani są zachowywać w tajemnicy umowy i wszelkie szczególne sprawy Banku, mianowicie zaś szczegóły dotyczące się rozciągłości kredytu dawanego osobom prywatnym i firmom, jakoteż nazwiska właścicieli pieniędzy, fantów i depozytów w Banku złożonych, jakoteż ilość, rodzaj lub wartość tych ostatnich (artykuł 98).

Artykuł 49.

Bank austriacko-węgierski przyjmie urzędników i wszystkich sług uprzywilejowanego austriackiego Banku narodowego z pozostawieniem im ich stopnia, ich lat służby i ich dochodów służbowych.

Prawa do płac służbowych, emerytur lub prowizyj, które urzędnicy lub wszyscy inni słudzy uprzywilejowanego austriackiego Banku narodowego mogą sobie słusznie rościć, Bank austriacko-węgierski ma wypełnić.

Toż samo rozumie się o płacach rodzin po urzędnikach i sługach uprzywilejowanego austriackiego Banku narodowego.

Tytuł VI.

Rewidenci rachunkowi.

Artykuł 50.

Rewidenci rachunkowi, których walne zgromadzenie wybiera ze swego grona (artykuł 21, b) sprawdzić mają bilans Banku z całego roku i zdać z tego sprawę walnemu zgromadzeniu na zwyczajnem posiedzeniu rocznem.

Mają oni prawo żądać od Rady ogólnej wszelkich wyjaśnień, których potrzebują do spełnienia swego zadania a w szczególności przeglądać także książki Banku.

Tytuł VII.

Stosunek z administracją państwa.

Artykuł 51.

Rządy austriacki i węgierski mianują każdy jednego komisarza i zastępcę tegoż i przez te czynniki administracja państwa przekonywa się w obu częściach monarchyi, czy Spółka bankowa postępuje podług statutu.

Artykuł 52.

Komisarze ci mają prawo zasiadać na posiedzeniach walnego zgromadzenia, Rady ogólnej i odpowiedniej dyrekeyi, jednakże tylko z głosem doradczym i żądać wszelkich wyjaśnień, których potrzebują do spełnienia swego zadania.

Artykuł 53.

Jeżeli komisarz rządowy uczyni zarzut przeciwko uchwale walnego zgromadzenia, Rady ogólnej lub odpowiedniej dyrekcyi, ponieważ uważa ją za niezgodną ze statutem, zarzut ten ma skutek odwołujący a przedmiot, o ile tyczy się uchwały dyrekcyi, przedstawiony będzie najprzód Radzie ogólnej do uchwalenia.

Jeżeli zarzut taki ze strony komisarza rządowego tyczy się uchwały walnego zgromadzenia lub Rady ogólnej, starać się należy nasamprzód porozumieć się z Rządem, przez który komisarz jest ustanowiony.

Jeżeli w tej mierze porozumienie między Rządem a Bankiem osiągnąć się nie da, decyduje o przedmiocie z wyłączeniem wszelkiego dalszego postępowania prawnego, sąd polubowny, zbierający się w Wiedniu. Składa się on z siedmiu członków, z których po trzech wyznaczają z grona członków Najwyższego Trybunału w Wiedniu i kuryi królewsko-węgierskiej w Budapeszcie, jako Trybunału kasacyjnego, odpowiedni prezesi sądów na przeciąg roku. Siódmego członka, który zarazem ma być przewodniczącym, obiorą ci sześciu członkowie. Jeżeli wybierający nie wyprowadzą bezwzględnej większości głosów, natenczas przewodniczącego sądu polubownego mianować będą na przemian, raz prezes Najwyższego Trybunału w Wiedniu, raz prezes kuryi królewsko-węgierskiej, jako Trybunału kasacyjnego. Który z prezesów dwóch Najwyższych Trybunałów ma być najprzód powołanym do mianowania przewodniczącego, rozstrzyga los.

Sąd polubowny wydaje uchwały bezwzględną większością głosów po poprzednim wysłuchaniu Rady ogólnej. W razie równości głosów, to zdanie staje się uchwałą, do którego przystępuje przewodniczący.

Sąd polubowny nie potrzebuje się wiązać przepisami procedury, wszakże do wyroku swego dołączyć ma powody orzeczenia.

Artykuł 54.

Jeżeli który przedmiot wymaga współdziałania administracyi państwa, Bank udać się ma za pośrednictwem Rady ogólnej do odpowiedniego ministra skarbu a według okoliczności do obudwu ministrów skarbu.

Artykuł 55.

Bank eskomptować może odpowiednio statutowi (artykuł 60) weksle przedstawione przez austriacką lub węgierską administracyą skarbu. Potrzebną jednak do tego jest uchwała Rady ogólnej. Na odnośnem posiedzeniu powinno być obecnych najmniej dziesięciu członków a dwie trzecie części obecnych głosować mają za eskomptowaniem.

Oprócz tego interesa na rachunek administracyi państwa załatwiać może Bank tylko komisyjnie.

Należytości za załatwianie komisyjne takich interesów zaspakajane być mają nawzajem gotówką podług umowy, wszakże najpóźniej z końcem każdego miesiąca.

Tytuł VIII. Interesa Banku.

Artykuł 56.

Bank austriacko-węgierski ma prawo:

- a) eskontować weksle, papiery obiegowe i kupony (artykuł 60);
- b) dawać pożyczki na zastaw ręczny (artykuł 65);
- c) przyjmować depozyty w zachowanie a względnie do zawiadywania (artykuł 71);
- d) przyjmować pieniądze za listami dłużnymi (artykuł 75), tudzież
- e) pieniądze, weksle i papiery obiegowe z krótkim terminem płatności (interesa przelewowe) na bieżący rachunek (artykuł 76);
- f) wydawać przekazy na swoje własne kasy (artykuł 78);
- g) załatwiać interesa komisyjne (artykuł 81);
- h) wykupować wypłatne papiery obiegowe i kupony od obligacyj austriackich lub węgierskich rządowych, krajowych a względnie gminnych;
- i) nabywać i sprzedawać złoto i srebro wybite i niewybite, tudzież weksle na targi zagraniczne;
- k) dawać w listach zastawnych pożyczki hipoteczne, stosownie do statutu oddziału hipoteczno-kredytowego, przyłączonego w dodatku do niniejszego statutu;
- l) kupować i sprzedawać własne listy zastawne Banku.

Rok czynności Banku zaczyna się dnia 1 stycznia a kończy się dnia 31 grudnia.

Artykuł 57.

Bank austriacko-węgierski wyłączony jest w obu częściach monarchyi z pod wpływu wszelkiego rozporządzenia ustawowego, ściśniającego wysokość stopy procentowej.

Artykuł 58.

Bankowi płacić można tylko biletami bankowemi (artykuł 82) lub monetą ustawową.

Artykuł 59.

Wszelkie ogłoszenia Rady ogólnej zamieszczane będą w dzienniku urzędowym, wychodzącym w Wiedniu, w języku niemieckim, w wychodzącym w Budapeszcie, w języku węgierskim.

A. Interesa eskontowe.

Artykuł 60.

Bank austriacko-węgierski ma prawo eskontować weksle trasowane i własne, opiewające na walutę austriacką i płatne najpóźniej w ciągu trzech miesięcy w obrębie monarchyi austriacko-węgierskiej.

Weksle eskontować się mające opatrzone być muszą zwyczajnie podpisem trzech, w każdym zaś razie podpisem dwóch obowiązanych, znanych jako wypłacalni.

Rada ogólna stanowi, ilu z nich powinno być zaprotokołowanemi firmami. Powodu wykluczenia nie stanowi małość sumy wekslowej.

Bank nie jest obowiązany podać przyczynę odmówienia eskomptu.

Artykuł 61.

Bank ma prawo eskomptować wszelkie papiery publiczne, na które mógłby udzielić pożyczkę (artykuł 65) i ich kupony, o ile są płatne, najpóźniej w ciągu trzech miesięcy.

Artykuł 62.

Badając weksle przedstawione do eskomptowania, postępować należy zawsze jednakowo i bezstronnie.

Badaniem tem zajmuje się zwyczajnie komitet cenzorów.

Rada ogólna orzeka, w których szczególnych przypadkach weksle eskomptowane być mogą bez osobnego zbadania przez komitet cenzorów, jednakże weksle takie przedstawione być powinny później komitetowi cenzorów.

Cenzorowie wydawać mają sąd o wekslach do eskomptowania przedstawionych z ścisłą bezstronnością i w tej mierze złożyć na piśmie przyrzeczenie, gdy obejmują urządowanie.

Żaden członek komitetu cenzorów nie może wydawać zdania o swoich własnych wekslach lub o wekslach firmy, do której należy w jakimkolwiek przyimocie.

Artykuł 63.

O przyjęciu lub odrzuceniu przedstawionych weksli, orzekają komitety cenzorów większością głosów. Przewodniczący głosuje tylko w razie równości głosów i głos jego rozstrzyga.

W komitecie cenzorów w Wiedniu i Budapeszcie przewodniczy członek dyrekeji; gdyby go zaszła przeszkoda, jakoteż w ogóle w komitetach cenzorów u filij, przewodniczy urzędnik uczestniczący w naradach komitetów.

Przewodniczący ma prawo nieuznać za stosowne eskomptowania weksłu, który komitet cenzorów uznał za zdalny do przyjęcia.

Gdy się to stanie w komitecie cenzorów, w którym przewodniczy urzędnik, tenże obowiązany jest na żądanie większości cenzorów przedstawić przypadek odpowiedniej dyrekeji do rozstrzygnięcia (artykuł 40).

Artykuł 64.

Cenzorami mianują obiedwie dyrekeye (artykuły 35 i 40) kupeów i inne osoby obznajmione z miejscowemi stosunkami handlowemi, przemysłowemi lub rękodzielniczymi, po zniesieniu się z izbą handlową, dla tego okregu istniejącą.

Cenzorów mianuje się na trzy lata, po upływie których bezpośrednio znowu powołani być mogą w tym samym przymocie na następne trzy lata.

Nie mogą być mianowani cenzorami synowie, spółnicy i prokuranci członków Rady ogólnej, dyrektorów i cenzorów.

B. Interesa pożyczkowe.

Artykuł 65.

Bank ma prawo dawać pożyczki na zastaw ręczny, najdłużej na trzy miesiące. Na zastawy są zdalne:

1. Złoto i srebro w monecie austriackiej, węgierskiej lub zagranicznej, jakoteż w sztabach;

2. papiery publiczne, które są notowane urzędownie na giełdzie publicznej w monarchyi austriacko-węgierskiej a mianowicie:

- a) papiery państwa austriackie i węgierskie;
- b) zapisy dłużne austriackie i węgierskie, krajowe a względnie gminne;
- c) listy zastawne zakładów hipoteczno-kredytowych monarchyi austriacko-węgierskiej;
- d) akcje przedsiębiorstw przewozowych i przemysłowych, austriackich i węgierskich, w pełnym ruchu będących, na które wniesiono całą sumę — i
- e) obligacje z prawem pierwszeństwa spółek i przedsiębiorstw pod d) wzmiankowanych, na które wniesiono całą sumę.

Rada ogólna stanowi, na które papiery i do jakiej części wartości obiegowej, w pewnych zaś przypadkach, do jakiej sumy całkowitej udzielane być mogą pożyczki w kasach Banku w obu częściach monarchyi.

Artykuł 66.

Zaciągającemu pożyczkę wolno jest zwrócić zaliczkę nawet przed terminem płatności, przez to jednak nie ma prawa żądać zwrotów odsetków, z góry do Banku zapłaconych.

Artykuł 67.

Gdy się zmniejszy wartość giełdowa zastawu, dłużnik złożyć ma odpowiedni dodatek do zastawu albo zwrócić pożyczkę. W tym ostatnim przypadku odpowiednia kwota odsetków będzie zwrócona. Gdy zaś wierzyciel ani nie złoży potrzebnego dodatku do zastawu, ani pożyczki nie zwróci, Bank ma prawo jeszcze przed terminem pożyczki sprzedać zastaw całkiem lub częściowo na giełdzie publicznej i tylko nadwyżkę, pozostałą po zupełnem pokryciu swoich własnych praw i żądań, zachowywać bez oprocentowania na rachunek dłużnika jako depozyt (artykuł 71) do jego rozrządzenia, albo złożyć ją w sądzie na koszt i niebezpieczeństwo właściciela. Gdyby suma otrzymana z sprzedaży zastawu nie wystarczała na pokrycie wierzytelności Banku, służy Bankowi prawo regresu do dłużnika.

Artykuł 68.

Gdy pożyczka nie będzie zwrócona w terminie płatności, Bank ma prawo bez jakiegokolwiek porozumienia się z dłużnikiem i bez kroków sądowych sprzedać zastaw całkiem lub częściowo dla uniknienia szkody.

Bank jednak nie jest obowiązany do sprzedaży, a jeżeli po terminie płatności tego nie uczyni, nie przedawnia się całkowite prawo jego do żądania kapitału, odsetków i kosztów.

W razie sprzedaży, doliczać się będzie do kapitału zalegającego u dłużnika odsetki, należitości i koszty, jeśli będą, jakoteż osobna prowizya od sprzedaży, wynosząca jedną trzecią od sta całej wierzytelności a dopiero pozostała kwota wydana będzie za zwrotem kwitu zastawowego i formalnem pokwitowaniem.

Artykuł 69.

Niemożliwość sprzedania na terminie wykupu papierów nie wykupionych, nie daje prawa do przedłużenia pożyczki i nie uwalnia dłużnika od obowiązku zapłacenia Bankowi wszystkich należitości.

Artykuł 70.

Bank poczytuje posiadacza kwitu zastawowego, wygotowanego przez Zakład główny lub filią, za uprawnionego do czynienia wszelkich w ogóle dozwolonych zmian z fantem i do wykupienia onegoż. Bank nie sprawdza prawdziwości potrzebnych podpisów i nie bierze na siebie odpowiedzialności za ich prawdziwość.

C. Depozyty.

Artykuł 71.

Bank przyjmuje odpowiednio przepisom, przez Radę ogólną wydać się mającym, pieniądze, papiery publiczne i dokumenty w zachowanie, tudzież papiery publiczne w zarząd.

Artykuł 72.

Bank obowiązany jest zachowywać starannie przedmioty u niego złożone i jest za nie odpowiedzialny, co się tyczy ilości i rodzaju; jest odpowiedzialnym w razie sprzeniewierzenia lub kradzieży, lecz nie za szkody, zrządzone w skutek wojny, rozruchu, wydarzeń żywiołowych lub innych przypadków, o ile szkody te, według ogólnych przepisów ustawowych, dotyczyć mają wyłącznie właściciela.

Odpowiedzialność Banku za depozyty, oddane mu w zachowanie, ustaje z upływem terminu zachowania, w kwocie depozytowym oznaczonego lub przedłużonego, jeżeli Bank złożył depozyt w sądzie na koszt i niebezpieczeństwo właściciela.

Artykuł 73.

Kwity depozytowe, przez Bank wydane na wartości i dokumenty u niego złożone, mogą być przenoszone na innych. Cesia lub przelew opatrzone być muszą podpisem deponenta i Bankowi oznajmione.

Artykuł 74.

Osoba składająca depozyt na rachunek trzeciej osoby, rozrządzać nim nie może, nie przedstawiając upoważnienia wymienionego właściciela, jakoteż właściciel depozytu, złożonego przez trzecią osobę, jeżeli we własnej osobie żąda złożonych przedmiotów, udowodnić ma tożsamość swojej osoby w sposób dla Banku dostateczny.

D. Pieniądze za stwierdzeniem piśmiennem.

Artykuł 75.

Bank ma prawo przyjmować za stwierdzeniem piśmiennem gotowe pieniądze w biletach lub monecie bez odsetków na czas oznaczony lub nieoznaczony.

E. Interesa przelewowe (Giro).

Artykuł 76.

W interesach przelewowych Bank przyjmuje pieniądze, weksle i papiery z krótkim terminem płatności na bieżący rachunek, na procent lub bez tegoż. Posiadacz arkusza złożąwszy sumę, rozrządzać może swoją należytością za pomocą przekazu (Cheque), a to przez odebranie gotówki lub na rzecz trzecich osób.

Bank może odmówić żadanego otwarcia arkusza przelewowego albo arkusz otwarty wypowiedzieć posiadaczowi bez podania przyczyny.

Każdy posiadacz arkusza przekazywać może swoje akcepty do wypłaty w odnośnej kasie przelewowej.

Artykuł 77.

Gdy będzie otwarta upadłość majątku posiadacza arkusza i Bank, stosownie do artykułu 97, zostanie o tem uwiadomiony, przekazy posiadacza arkusza, kiedykolwiek wygotowane, jeszcze w jego rękach będące, lub które przeszły już do trzecich osób, nie będą uwzględnione.

Z należitościami posiadacza arkusza postąpi się podług przepisów artykułu 97.

E. Interesa przekazowe.

Artykuł 78.

W interesach przekazowych przyjmowane będą w kasach Banku do tego przeznaczonych pieniądze do wypłaty w kasie bankowej w innem miejscu i wydawane będą na to przekazy, płatne za okazaniem lub po pewnym oznaczonym czasie. Przekazy te opiewają na nazwisko odbierającego lub na jego rozkaz. Bank nie odpowiada za prawdziwość przelewu lub pokwitowania.

Przekazy opiewające na oznaczony czas po okazaniu, okazać należy kasie bankowej w miejscu płacenia, dla zanotowania na nich dnia płacenia.

Artykuł 79.

We względzie okazywania, przenoszenia na innych i wypłaty przekazów stosowane być mają w miejscu tych czynności przepisy odnoszące się do weksli.

Artykuł 80.

Gdy przekaz zginie, ponoszący stratę uzyskać może w Zakładzie bankowym w miejscu wypłaty wstrzymanie wypłaty na dni czternaście, jeżeli podał dokładnie liczbę przekazu, jego kwotę, miejsce i czas wygotowania, jakoteż nazwisko tego, na którego opiewa. Jeżeli ponoszący stratę nie może szczegółów wzmiankowanych podać zupełnie i dokładnie, odnośny Zakład bankowy decyduje podług własnego zdania, czy można tymczasowo wstrzymać wypłatę na dni czternaście.

G. Interesa komisyjne.

Artykuł 81.

Bank austriacko-węgierski ma prawo załatwiać komisyjnie ściąganie pieniędzy, kupować na cudzy rachunek, gdy mu złożono pokrycie w gotówce, papiery wszelkiego rodzaju, jakoteż metale szlachetne i sprzedawać te, które poprzednio zostały mu doręczone.

Tytuł IX.

Bilety bankowe.

Artykuł 82.

Bank austriacko-węgierski, dopóki trwać będzie jego przywilej, będzie miał wyłączne prawo na cały obręb monarchyi austriacko-węgierskiej wygotowywać i wypuszczać w obieg przekazy na siebie samego, nieoprocentowane, płatne okazicielowi na żądanie.

Przekazy te Banku austriacko-węgierskiego (bilety bankowe) nie mogą opiewać na mniejszą kwotę niż na dziesięć złotych. Opatrzony są po jednej stronie napisem niemieckim a po drugiej stronie jednobrzmiącym węgierskim, tudzież herbem monarchyi austriacko-węgierskiej. Firma Banku podpisana jest w sposób statutem przepisany (artykuł 38).

Artykuł 83.

Bank austriacko-węgierski obowiązany jest bilety przez siebie wydane wymieniać na żądanie w swoich Zakładach głównych w Wiedniu i Budapeszcie natychmiast na monetę ustawową.

Napis biletów bankowych zawierać powinien zapewnienie w tym względzie. Gdyby w Zakładzie głównym wiedeńskim lub w Zakładzie głównym budapeszteńskim najpóźniej w przeciągu dwudziestu czterech godzin po okazaniu, nie uczyniono zadość temu obowiązкови, pociągnie to za sobą utratę przywileju, wyjąwszy przypadek czasowego wstrzymania wykupu biletów drogą ustawową jednocześnie w obu częściach państwa zarządzanego.

Bank obowiązany jest wymieniać bilety swoje na monetę ustawową także w innych kasach swoich, o ile pozwolą na to ich zasoby gotówki i potrzeby pieniężne.

Artykuł 84.

Rada ogólna starać się ma, aby stosunek zasobu w metalu do biletów w obiegu będących, zabezpieczał uczynienie w zupełności zadość obowiązкови w artykule 83 nadmienionemu.

W każdym jednak razie suma, o którą bilety bankowe w obiegu będące, przewyższają sumę dwieście milionów złotych, znajdować się powinna w srebrze lub złocie, w monecie lub sztabach.

Podobnie ta kwota, o którą bilety bankowe w obiegu będące, razem z pieniędzmi cudzemi, natychmiast wypłatnemi, za zapisem dłużnym lub na bieżący rachunek przyjętymi, przewyższają istniejący zapas gotówki, powinna być bankowo pokryta.

Do pokrycia bankowego służyć mogą:

- a) weksle i obligi odpowiednio statutowi eskomptowane;
- b) kruszce szlachetne i papiery publiczne, na które odpowiednio statutowi udzielono pożyczkę;
- c) wykupione, płatne obligacje i kupony długów austriackich i węgierskich państwa, kraju a względnie gmin;
- d) weksle na targi zagraniczne.

Gdyby doświadczenie okazało, że ustanowiona niniejszem suma biletów, tylko bankowo pokrytych, jest niedostateczna, Bank ma prawo przedstawić Rządowi wnioski swoje faktami uzasadnione i żądać postąpienia z nimi drogą konstytucyjną.

Artykuł 85.

Za bilety w obiegu będące uważa się te, które Bank w obieg wypuścił a które do jego kas jeszcze nie wróciły.

Atoli bilety bankowe wywołane z obiegu, do sześciu lat po ostatnim terminie (artykuł 89) do wykupienia lub wymiany nie przedstawione, uważać się mają za nie będące w obiegu i zostaną odpisane od obiegających.

Artykuł 86.

Bilety Banku austriacko-węgierskiego używają tego wyłącznego przywileju, że do wszelkich wypłat, skuteczniać się mających w walucie austriackiej,

oprócz tych, które na zasadzie przepisu ustawy lub zobowiązania się drogą umowy, skuteczniać się mają w brzęczącej monecie, przyjmowane być muszą w całym obszarze monarchyi austriacko-węgierskiej przez każdego, jakoteż przez wszystkie kasy publiczne w pełnej wartości nominalnej.

Artykuł 87.

Bank obowiązany jest wykupować na żądanie w każdym czasie w swoich głównych Zakładach w Wiedniu i Budapeszcie monetę srebrną lub sztaby srebrne, po czterdzieści pięć złotych biletami bankowymi za funt menniczy czystego srebra. Bank ma prawo odciągać sobie przy tem prowizyą po $\frac{1}{4}$ od sta a prócz tego, gdy kupuje sztaby srebrne, koszta wybicia złotych, oznaczane od czasu do czasu przez c. k. główny urząd menniczy w Wiedniu a względnie przez królewski urząd menniczy w Kremnicy; w Budapeszcie nadto koszta dwurazowego przewozu między Budapesztem a Kremnicą.

Co do sztab srebrnych obowiązek powyższy ma miejsce tylko warunkowo, jeżeli bicie złotych nie jest wstrzymane.

Artykuł 88.

Bank obowiązany jest wymieniać swoje bilety w głównych zakładach swoich i filiach za bilety innych kategorii podług żądania okaziciela.

Bilety bankowe nie mogą być umarzane i na biletach bankowych nie można wyjednać żadnego ostrzeżenia ani zapowiedzenia. Przed wypuszczeniem w obieg biletów bankowych w nowej formie, ogłasza Bank w dziennikach urzędowych w Wiedniu i Budapeszcie wychodzących, dokładny ich opis.

Artykuł 89.

Gdy pojedyncze lub wszystkie rodzaje biletów bankowych mają być ściągnięte, tudzież gdy przywilej nadany Bankowi austriacko-węgierskiemu utracą moc swoją, obadwa Rządy w porozumieniu z Radą ogólną ustanawiają terminy, w których wywołane bilety bankowe przedstawione być mają do wykupienia lub wymiany.

W sześć lat po upływie ostatniego, publicznie obwieszczonego terminu ściągnięcia pojedynczych lub wszystkich rodzajów biletów bankowych, Bank nie jest już obowiązany wykupować lub wymieniać wywołanych biletów bankowych.

Suma mieszcząca się w biletach wywołanych, ale do wykupienia nie przedstawionych (artykuł 85), przedawnia się na rzecz funduszu odwodowego.

Artykuł 90.

Ile razy administracya państwa austriacka lub węgierska tego zażąda, tudzież ile razy zajdzie zmiana w osobie komisarza rządowego, Rządcy lub dyrektora kasy przez wystąpienie z urzędu, stan biletów bankowych znajdujących się naówczas w obiegu, będzie jak najściślej zbadany, znalezienie z istniejącymi zapyskami porównane i akt rewizyi podpiszą osoby wyżej wymienione, tudzież sekretarz generalny, starszy buchalter i przełożony wyrobu biletów, poczem zachowany zostanie w archiwum.

Tytuł X.

Szczególne prawa Banku.

Artykuł 91.

Przepisy austriackiej a względnie węgierskiej ustawy handlowej odnoszące się w ogólności do spółek akcyjnych, nie będą stosowane do Banku austriacko-węgierskiego o ile sprzeciwiają się jego statutowi.

Bank austriacko-węgierski nie jest obowiązany zaprotokołować w Sądzie handlowym swojej firmy, ani też firm swoich zakładów głównych i przybocznych.

Artykuł 92.

Majątek i przychody Banku z wyjątkiem realności, papierów składających fundusz rezerwowy i podatku od dywidendy, który Bank opłaca za akcyonariuszów, są wolne od podatku.

Artykuł 93.

Wszelkie książki i rejestra Banku, jakoteż wszelkie dokumenty wygotowane przez Bank austriacko-węgierski, jego zakłady główne i przyboczne, są wolne od stempli i opłat w obu częściach monarchyi.

Artykuł 94.

Falszowanie (podrabianie lub zmienianie) biletów, akcyj, zapisów dłużnych i listów zastawnych, wygotowanych przez Bank austriacko-węgierski, tudzież należących do nich kuponów i talonów, karane będzie w obu częściach monarchyi podług przepisów ustawy karnej jako zbrodnia fałszowania papierów kredytowych publicznych, podrabianie zaś lub fałszowanie wszelkich innych, przez Bank wydanych dokumentów, jako podrabianie lub fałszowanie dokumentów publicznych.

Artykuł 95.

Skargi przeciw Bankowi, tyczące się obrotu interesów w zakładzie głównym wiedeńskim i filiach znajdujących się w krajach austriackich, zanosić można tylko do c. k. Sądu handlowego w Wiedniu, skargi tyczące się obrotu interesów w zakładzie głównym w Budapeszcie i filiach znajdujących się w krajach korony węgierskiej, tylko do k. Sądu handlowego i wekslowego w Budapeszcie.

Skargi przeciw Bankowi austriacko-węgierskiemu tyczące się wszystkich innych spraw, mianowicie zaś także interesów hipoteczno-kredytowych, podawać należy do c. k. Sądu krajowego w Wiedniu.

Artykuł 96.

Książkom Banku austriacko-węgierskiego, jakoteż wyciągom z nich, opatrzonym statutowym podpisem firmy Banku, służy moc dowodowa dokumentów publicznych.

Artykuł 97.

Kto chce wyjednać prawa zapowiedzenia, zastawu lub egzekucyi na pieniądzech i papierach kredytowych w Banku złożonych lub wierzytelnościach u niego podnieść się mających, udać się ma w tym celu do właściwego Sądu, który na środek taki, zabezpieczający lub egzekucyjny, pozwolić może zawsze jedynie bez uszczerbku dla praw, jakie Bankowi służą do tych wartości i zawiadomić ma o tem Bank bezpośrednio.

We wszystkich jednak tych przypadkach Bank ma prawo złożyć w Sądzie pieniądze i papiery kredytowe lub sumę wierzytelności o którą chodzi, na koszt właściciela lub osoby uprawnionej do żądania.

Gdy właściciel pieniędzy lub papierów kredytowych w Banku leżących jest w stanie upadłości lub umrze, natenczas zastępca masy konkursowej a względnie spadkowej, obowiązany jest uwiadomić o tem Bank za pośrednictwem właściwego

Sądu i wymienić mu osoby, mające prawo rozrządzenia pieniędzmi i papierami kredytowymi. Jeżeli tego uwiadomienia zaniedbano uczynić, Bank nie jest odpowiedzialny za szkody, mogące ztąd wyniknąć dla masy konkursowej lub spadkowej.

Pieniądze i papiery kredytowe, w Banku leżące, wydane będą trzecim osobom, mogącym się sądowo wylegitymować, zawsze tylko za zwrotem właściwych dokumentów.

Artykuł 98.

Bank nie daje wyjaśnień co do kredytów, które daje, co do akcyj i listów zastawnych przez siebie wydanych, tudzież co do pieniędzy i papierów kredytowych u niego złożonych, tylko ich właścicielom (artykuł 48). Przez to jednak nie narusza się prawo Sądów do żądania wyjaśnień.

Artykuł 99.

O umorzenie akcyj i listów zastawnych, przez Bank austriacko-węgierski wydanych, jakoteż należących do nich kuponów dywidendy a względnie odsetkowych, prosić należy c. k. Sąd krajowy w Wiedniu.

W celu umorzenia przekazów (artykuł 78), postępować należy podług przepisów obowiązujących w miejscu płacenia we względzie umorzenia weksli.

Do umorzenia wszelkich innych, przez Bank austriacko-węgierski lub jeden z jego zakładów w mieście austriackiem wydanych, powołanym jest wyłącznie c. k. Sąd krajowy wiedeński, do umorzenia dokumentów, wydanych przez jego zakłady w krajach korony węgierskiej, wyłącznie c. k. Sąd handlowy i wekslowy w Budapeszcie.

C. k. Sąd krajowy wiedeński postępuje w tym względzie podług przepisów tyczących się umorzenia papierów państwa, c. k. Sąd handlowy i wekslowy w Budapeszcie podług przepisów tyczących się obligacyj indemnizacyjnych.

Artykuł 100.

Bank ma bezwarunkowe prawo pierwszeństwa do zaspokojenia swoich własnych roszczeń, tyczących się pieniędzy i papierów kredytowych, w jego posiadaniu będących.

Rzeczne prawo pierwszeństwa służy Bankowi nie tylko do tych pieniędzy i papierów kredytowych, które mu oddano w celu zabezpieczenia jego wierzytelności, lecz bez różnicy do wszelkich ruchomości dłużnika, kiedykolwiek i w jakimkolwiek celu przyszedłby do ich posiadania.

Bank ma prawo ściągnąć swoją należność z funduszków powyższych w sposób, który uzna za stosowny, nawet bez upoważnienia lub spółdziałania sądowego i po za obrębem konkursu do majątku wierzyciela, gdyby był rozpisany i w wykonaniu tego prawa pierwszeństwa nie mogą go tamować ani mu przeszkadzać żadne roszczenia trzeciej osoby, ani nawet prawa własności lub inne prawa pierwwej nabyte, o ile tylko Bank objął odnośne pieniądze i papiery kredytowe jako majątek dłużnika a rzeczne prawa własności lub inne nie dały się wyraźnie rozpoznać przy objęciu.

Tytuł XI.

Bilans roczny i przeglądy tygodniowe.

Artykuł 101.

We względzie wygotowania bilansu rocznego obowiązują przepisy następujące:

1. Bilans zamykać należy z dniem 31 grudnia każdego roku.

2. Papiery kredytowe, w posiadaniu Banku będące, zamieścić należy w bilansie, podług kursu z dnia 31 grudnia; zysk na kursie papierów będących jeszcze w posiadaniu Banku nie wpływający kasowo, dopisać należy do funduszu odwodowego.

3. Z kosztów zarządu tylko wydatki na nową formę biletów bankowych rozłożone być mogą na więcej lat.

Artykuł 102.

Z całkowitego przychodu rocznego z interesów i majątku Banku należy się akcyonaryuszom po straceniu wszelkich wydatków najprzód pięć od sta wniesionego kapitału akcyjnego. Z pozostającego jeszcze czystego dochodu rocznego złożone będą dziesięć od sta do funduszu odwodowego a z reszty uzupełniona będzie najprzód dywidenda na siedm od sta wniesionego kapitału akcyjnego.

Z pozostałej części zysku dolicza się potem połowę do dywidendy, przypadającej dla akcyonaryuszów, druga połowa dostaje się obydwom administracyom państwa, a to w taki sposób, że 70 od sta otrzymuje Rząd cesarsko austriacki a 30 od sta Rząd królewsko węgierski.

Z czystego dochodu, zebranego w pierwszym półroczu, o ile stosownie do powyższych przepisów, ma być między akcyonaryuszów podzielony, wydawana będzie akcyonaryuszom w lipcu każdego roku kwota, którą Rada ogólna wymierzy.

Reszta czystych dochodów wypłacana będzie po zwyczajnem posiedzeniu rocznem walnego zgromadzenia, które odbędzie się najpóźniej w lutym następnego roku.

Gdy czyste dochody roczne nie wystarczają do otrzymania dywidendy po pięć od sta wniesionego kapitału akcyjnego, to, co nie dostaje, można dobrać z funduszu odwodowego, dopóki tenże nie zmniejszy się poniżej dziesięć od sta wniesionego kapitału akcyjnego.

Artykuł 103.

Fundusz odwodowy przeznaczony jest jeszcze przed uzupełnieniem zwyczajnej pięćprocentowej dywidendy (artykuł 102) na pokrycie strat i odpisów jakiegokolwiek rodzaju.

Gdy fundusz odwodowy dojdzie do wysokości dwudziestu od sta wniesionego kapitału akcyjnego, nie będą przyłączane do niego żadne wpływy z czystych dochodów rocznych, dopóki zostawać będzie na tej wysokości.

Rada ogólna decyduje, w jaki sposób fundusz odwodowy ma być obracany dla korzyści.

Nie może jednak być lokowanym w akcyach Banku.

Artykuł 104.

Bank austriacko-węgierski ogłaszać ma dziennikami urzędowemi w Wiedniu i Budapeszcie wychodzącemi:

1. Stan swój czynny i bierny dnia 7, 15, 23 i ostatniego każdego miesiąca, najpóźniej piątego dnia po tych terminach — i

2. bilans Banku i zamknięcie roczne rachunku zysków i strat, najpóźniej na ośm dni przed zwyczajnem posiedzeniem rocznem walnego zgromadzenia (artykuł 13).

Wykaz stanu czynnego i biernego Banku przeznaczony do ogłoszenia, zawierać ma:

Po stronie stanu biernego:

a) wniesiony kapitał akcyjny,

- b) fundusz odwodowy,
- c) sumę biletów bankowych w obiegu będących,
- d) wszelkie inne zobowiązania z wypłatą natychmiastową,
- e) zobowiązania połączone z terminem wypowiedzenia,
- f) listy zastawne w obiegu będące — i
- g) wszelkie inne passywa.

Po stronie stanu czynnego:

- aa) zasób kruszcu i weksli płatnych w kruszcu,
- bb) zasób w wekslach eskomptowanych i pożyczkach za zastawem ręcznym,
- cc) papiery obiegowe,
- dd) wykaz pożyczek hipotecznych — i
- ee) inne aktywa.

Tytuł XII.

Istnienie przywileju i rozwiązanie Banku.

Artykuł 105.

Przywilej Banku austriacko-węgierskiego istnieć będzie aż do 31 grudnia 1887.

Na trzy lata przed upływem przywileju walne zgromadzenie wziąć ma pod obradę i uchwalić, czy prosić o odnowienie przywileju a w takim razie z jakimi zmianami.

Artykuł 106.

Gdyby Spółka miała się rozwiązać, Rada ogólna, z zachowaniem artykułu 6 statutu, spieniężyć ma cały ruchomy i nieruchomy majątek Banku i dopełnić wszelkich zobowiązań. Suma pozostała rozdzielona będzie między członków Spółki w stosunku do akcyj.

Artykuł 107.

Na własne żądanie Spółka rozwiązana być może za zezwoleniem Władzy ustawodawczej obu części monarchyi nawet przed upływem przywileju. Atoli żądanie takie uchwalone być może tylko najmniej trzema czwartymi częściami głosów członków obecnych na nadzwyczajnem posiedzeniu walnego zgromadzenia. Na cztery tygodnie wprzód Rada ogólna ogłosić ma w dziennikach urzędowych w Wiedniu i Budapeszcie wychodzących, że na tem posiedzeniu walnego zgromadzenia toczyć się będą rozprawy nad kwestyą rozwiązania Spółki.

Artykuł 108.

Spory, jeżeliby pomiędzy członkami Spółki powstały z powodu jej rozwiązania, rozstrzyga sąd polubowny, w artykule 53 wzmiankowany, przeciwko orzeczeniom którego także i w tym przypadku nie można się odwołać.

Przed tymże sądem polubownym dochodzić także należy roszczeń wywodzonych z odpowiedzialności, o której mowa w artykułach 35 i 43.

Tytuł XIII.

Przepisy przejściowe.

Artykuł 109.

I. Walne zgromadzenie zarządzające Banku austriacko-węgierskiego odbyć się ma pod przewodnictwem Rządcy Banku najpóźniej w przeciągu trzech mie-

sięcy po dniu, w którym statut nabędzie mocy prawa w obu częściach monarchyi. Zwola je dyrekeya uprzywilejowanego austriackiego Banku narodowego.

II. We względzie uczestnictwa w walnem urządzającym zgromadzeniu Banku austriacko-węgierskiego trzymać się należy artykułów 14 i 15 statutu Banku z wyjątkiem, że udowodnienie posiadania akcyj nastąpić ma zamiast w miesiącu listopadzie (artykuł 14) na ośm dni a wezwanie do złożenia akcyj na trzydzieści dni przed odbyciem się walnego zgromadzenia.

III. Porządek dzienny walnego urządzającego zgromadzenia ograniczyć należy do wyboru dwunastu członków Rady ogólnej (artykuł 26), tudzież do wyboru rewidentów rachunkowych i ich zastępców (artykuł 50).

IV. Przedstawienie do wyboru po dwóch członków Rady ogólnej, którzy zarazem należeć mają do dyrekeyj w Wiedniu i Budapeszcie (artykuł 23 i 41) uczyni na walnem urządzającym zgromadzeniu dyrekeya uprzywilejowanego austriackiego Banku narodowego po zasięgnięciu wprzód przyzwolenia austriackiego a względnie węgierskiego ministra skarbu.

V. Aż do urządzenia się Rady ogólnej Banku austriacko-węgierskiego interesami Banku zawiadywać ma dyrekeya uprzywilejowanego austriackiego Banku narodowego pod dotychczasową firmą i podług przepisów dotychczas istniejących.

Artykuł 110.

Prawa wyłączne, Bankowi austriacko-węgierskiemu w artykułach 82 i 86 nadane, podlegają tylko temu ograniczeniu, że nie mają naruszać o biegu biletów państwa, ustawą z dnia 24 grudnia 1867 (Dz. u. p. 1868, Nr. 3) i XV artykułem ustawy z r. 1867 uregulowanego, używających w obu częściach monarchyi kursu przymusowego.

Dopóki istnieć będzie kurs przymusowy tych biletów państwa, Bank austriacko-węgierski pomimo przepisów artykułu 58 jest obowiązany przyjmować w zapłacie te bilety państwa, wspólny dług obu części monarchyi stanowiące, a za to ma prawo wliczać te noty państwa do bankowego pokrycia biletów bankowych (artykuł 84).

Artykuł 111.

Dopóki kurs przymusowy biletów państwa w obu częściach monarchyi nie będzie uchylony, przepisy statutu Banku austriacko-węgierskiego (artykuł 83) dotyczące się wykupu jego biletów, za monetę ustawową są i będą zawieszone.

Artykuł 112.

W obu częściach monarchyi uwalnia się całkiem od stempli i opłat wszelkie deklaracje, dokumenty, jakoteż wpisy hipoteczne, jakie mogą być potrzebne z powodu przeniesienia majątku uprzywilejowanego austriackiego Banku narodowego na Bank austriacko-węgierski, jakoteż pierwszą emisję akcyj Banku austriacko-węgierskiego.

Najpóźniej w przeciągu dwóch lat spowodować należy wymianę akcyj uprzywilejowanego austriackiego Banku narodowego na akcyje Banku austriacko-węgierskiego.

Artykuł 113.

Uwalnia się wyraźnie uprzywilejowany austriacki Bank narodowy celem jego przekształcenia się na „Bank austriacko-węgierski“ od zachowania wszelkich przepisów prawa handlowego, dotyczących się likwidacyj Spółek akcyjnych w obu częściach monarchyi.

Do artykułu 7 statutu.

Oesterreichisch-ungarische Bank.

(Tekst po niemiecku i po węgiersku).

№ .....

AKCYA**Banku austriacko-węgierskiego.****Osztrák-magyar bank.****Osztrák-magyar bank.**

Bank austriacko-węgierski oświadcza niniejszem, że.....

..... lub każdy prawy właściciel
niniejszego dokumentu, w skutek wniesienia przepisanej statutem wkładki w sumie**sześćset złotych walutą austriacką.**

do której żadna dopłata miejsca mieć nie może..... został właścicielem akcyi Nr. ....

a przeto uczestniczyć..... we wszystkich prawach, które służyć i służyć będą akcyonaryuszom

Banku austriacko-węgierskiego na mocy jego statutów i przywilejów.

Wiedeń, dnia..... 18 .....

Bank austriacko-węgierski.

Podpis Rządu.

Podpis

Członka Rady ogólnej.

Podpis

Sekretarza generalnego.

Oesterreichisch-ungarische Bank.

Uwaga. Na czwartej stronie akcyi należałoby przedrukować ośnowę artykułów 8, 9, 10 i 11 statutów.

Bank austriacko-węgierski.

Właściciel niniejszego talonu otrzymuje za zwrotem go nowy arkusz kuponów akcyjnych w zwykłej oznaczonej raz z talonem.
Gdy się uczyni uwzględnienie o zgłoszeniu talonu, zwrot talonu można przedstawić w akcyjnych.

Talon do akcji Banku austriacko-węgierskiego.

16 Kupon.	17 Kupon.	18 Kupon.	19 Kupon.	20 Kupon.
11 Kupon.	12 Kupon.	13 Kupon.	14 Kupon.	15 Kupon.
6 Kupon.	7 Kupon.	8 Kupon.	9 Kupon.	10 Kupon.
1 Kupon. Akcyjna Kupon dywidendy za I półrocze 18... płatny w lipcu 18... w zakładach głównych i filialach. Bank austriacko-węgierski. I półrocze 18...	2 Kupon. Akcyjna Kupon dywidendy za II półrocze 18... płatny po zwyczajnym posiedzeniu rocznym walnego zgromadzenia 18... w zakładach głównych i filialach. Bank austriacko-węgierski. II półrocze 18...	3 Kupon.	4 Kupon.	5 Kupon.

(Tekst po jednej stronie w języku niemieckim, po drugiej w węgierskim.)

Dodatek do artyk. 56 k) statutu bankowego.

S T A T U T

oddziału hipoteczno-kredytowego Banku austriacko-węgierskiego.

Tytuł I.

Zakres działania oddziału hipoteczno-kredytowego Banku austriacko-węgierskiego.

§. 1.

Bank austriacko-węgierski obejmuje interesa hipoteczno-kredytowe uprzywilejowanego austriackiego Banku narodowego do dalszego przeprowadzenia ze wszystkimi prawami i korzyściami, służącemi temu ostatniemu Bankowi na zasadzie statutu i regulaminu jego oddziału hipoteczno-kredytowego, jakoteż szczególnych kontraktów pożyczki.

Bank austriacko-węgierski przyjmuje na siebie wszystkie obowiązki, dotyczące się ściągnięcia do kasy i oprocentowania listów zastawnych uprzywilejowanego Banku narodowego, podlegających losowaniu, w obiegu będących. Własność wierzytelności hipotecznych uprzywilejowanego austriackiego Banku narodowego, przechodzi mocą statutu Banku austriacko-węgierskiego (artykuł 3) na ten ostatni Bank bez wpisywania tego do ksiąg hipotecznych.

Oprócz przeprowadzenia interesów hipoteczno-kredytowych i dotyczących się listów zastawnych, objętych od uprzywilejowanego austriackiego Banku narodowego, czynności oddziału hipoteczno-kredytowego Banku austriacko-węgierskiego dotyczą się:

- a) pożyczek hipotecznych, które udzielać będzie bezpośrednio lub drogą wykupna, i
- b) listów zastawnych, które będzie wydawać.

Tytuł II.

Zarząd interesów hipoteczno-kredytowych i dotyczących się listów zastawnych.

§. 2.

Najwyższe kierownictwo interesów Banku austriacko-węgierskiego hipoteczno-kredytowych i dotyczących się listów zastawnych należy do Rady ogólnej Banku (artykuł 25 statutu Spółki). Rada ogólna ustanawia do bezpośredniego zawiadywania interesami potrzebne czynniki; oznacza stopę procentową i wszelkie inne warunki pożyczek, które mają być udzielone lub wierzytelności hipotecznych wykupić się mających, jakoteż stopę procentową i wszelkie inne warunki listów zastawnych, które mają być wydane.

§. 3.

Te interesa oddziału hipoteczno-kredytowego, w których chodzi o zastosowanie statutu oddziału do pojedynczych zdarzających się spraw, załatwiane będą

przez komitet utworzony z trzech członków Rady ogólnej, których ona sama z grona swego wybierze, pod przewodnictwem Rządy lub wicerządy Banku.

§. 4.

Gdy zaś chodzi o pytanie, dotyczące się zabezpieczenia pożyczki udzielić się mającej lub wierzytelności hipotecznej, która ma być spłacona, natenczas do komitetu utworzonego podług §-fu 3-go, przyzwanych będzie dwóch biegłych doradców poufnych, mających co do tego pytania głos stanowczy.

§. 5.

Rada ogólna mianuje potrzebną ilość doradców poufnych.

Mianowani składają przyrzeczenie gorliwego i sumiennego wypełniania obowiązków urzędowych przed Rządcą Banku.

Doradcy poufni objawiać mają zdania z ścisłą bezstronnością a w razach wątpliwych oświadczać się powinni za tem zdaniem, które zapewnia Bankowi większe bezpieczeństwo.

§. 6.

Zaden członek komitetu nie może głosować w takich przypadkach, w których albo on sam jest interesowany, albo w których interesowane są te osoby, za którymi nie byłby zdolny stawać przed Sądem jako świadek niepodejrzany.

§. 7.

Gdy się tworzy komitet do interesów hipoteczno-kredytowych (§. 3) i gdy się powołuje do niego (§. 4) doradców poufnych, mieć należy wzgląd na to, że interesa hipoteczno-pożyczkowe zawierają się w obu częściach monarchyi.

§. 8.

Komitet zbierać się będzie na spólną naradę i w celu wydania uchwały w dniach, które wyznaczy Rządca Banku.

Wszystkie przedmioty, co do których komitet po poprzedniej ustnej naradzie wydał uchwałę, tudzież głosy pojedynczych członków i sama uchwała zestawione będą w formalnym protokole.

Według okoliczności uchwała wydana być może także bez poprzedniej narady drogą pisemnego głosowania, jeżeli odnośne środki dowodowe zakomunikowane zostały członkom komitetu do sprawdzenia.

Tytuł III.

Dozór ze strony administracyi państwa.

§. 9.

Komisarze ustanowieni przez oba Rządy (artykuł 51 statutu Spółki) doglądać mają także zawiadywania interesami oddziału hipoteczno-kredytowego i są za to surowo odpowiedzialni, aby żadna pożyczka udzielona nie była bez zupełnego bezpieczeństwa (§. 13) i aby w wydawaniu listów zastawnych przestrzegano ściśle granicy w §. 57 ustanowionej.

Komisarze ci mają prawo znajdować się na posiedzeniach komitetu oddziału hipoteczno-kredytowego i żądać wszelkich wyjaśnień, których potrzebują do spełnienia swego zadania.

Gdy komisarz rządowy uczyni zarzut uchwałę, ponieważ uważa, że sprzeciwia się statutowi, zarzut ten ma skutek odwołający i przedmiot przedstawić należy najprzód Radzie ogólnej do uchwalenia. W razie gdyby komisarz rządowy uczynił taki zarzut przeciw odnośnej uchwale Rady ogólnej, postąpić się ma dalej podług artykułu 53 statutu Spółki.

§. 10.

Jeżeli uchwała przysłała do skutku drogą pierwszego głosowania (§. 8) akta dotyczące się tego przesłać należy obudwom komisarzom rządowym do przydania swoich uwag i podpisania.

Tytuł IV.

Szczególne prawa Banku austriacko-węgierskiego co do interesów hipoteczno-kredytowych.

§. 11.

Wszystkie prawa szczególne, służące Bankowi austriacko-węgierskiemu stosownie do statutu Spółki, rozciągają się także na interesa hipoteczno-kredytowe Banku. Oprócz tego nadają się Bankowi jeszcze następujące szczególne prawa co do interesów hipoteczno-kredytowych:

- a) uwalnia się Bank austriacko-węgierski od wszelkiego prawnego ograniczenia nie tylko co do wysokości stopy procentowej, lecz także co do wszelkich innych warunków pożyczania, o ile te nie sprzeciwiają się naturze kontraktu pożyczkowego i zastawnego;
- b) książki główne Banku a przeto także wyciągi z nich stanowią zupełny dowód co do kwoty wierzytelności, której egzekucya ma być popierana;
- c) Bank ma prawo na podstawie zapisu długu na jego imię wydanego lub na podstawie innej deklaracyi zobowiązania się (§. 25) i wyciągów ze swoich ksiąg głównych prosić natychmiast Sąd (Sąd rozpoznawczy) w zapisie długu ustanowiony o egzekucyę (§§. 37—55), przeciw opieszałemu dłużnikowi lub właścicielowi zastawionej realności, jeżeli odnośny dokument zobowiązania się był sądownie lub przez notaryusza uwierzytelniony; Sąd rozpoznawczy dozwolić ma w tym przypadku egzekucyi i, jeżeli nie jest oraz Władzą właściwą do wykonania egzekucyi, prosić tę ostatnią (Sąd egzekucyjny) o wykonanie, co Sąd egzekucyjny w przeciągu trzech dni ma zarządzić i według istniejących ustaw musi kazać przeprowadzić;
- d) pod warunkiem wzmiankowanym w powyższym ustępie służy Bankowi prawo, w tych krajach, w których dotychczas było prawnie wykonywane, ściągania płatnych odsetków lub rat rocznych za pomocą tych samych środków przymusowych, za pomocą których ściągany jest podatek gruntowy;
- e) gdy odsetki lub kapitał, raty kapitału lub annuity nie będą wniesione w terminie płatności, Bank ma prawo zapłacić sobie całkowitą należność bez interwencyi sądowej także z takich pieniędzy lub papierów obiegowych dłużnika osobistego, które kiedykolwiek i w jakimkolwiek celu dostaną się do jego rąk;
- f) gdy dłużnik lub posiadacz zastawionej realności otwiera upadłość, natenczas w krajach, w których według istniejących ustaw sprzedaż hipoteki poprzedzona być musi likwidacyą upadłości, nadaje się Bankowi możność wyjednania wyroku wyrzucenia jeszcze przed upływem terminu edyktałnego

i sprzedania zastawionej realności natychmiast, jak tylko wyrok wyrzeczenia stanie się prawomocnym (§. 51);

- g) rozporządzenia sądowe, doręczone w nieobecności właściciela, zawiadowcy lub dzierżawcy zastawionej realności, albo gdyby i ci byli nieobecni, przybite w obecności dwóch świadków na drzwiach mieszkania właściciela, zawiadowcy lub dzierżawcy, uważane być mają, jak gdyby doręczone właścicielowi do rąk własnych;
- h) z ustaw wydanych w obu częściach monarchyi celem zabezpieczenia listów zastawnych (ustawa z dnia 24 kwietnia 1874, Dz. u. p. Nr. 84 i XXXVI artykuł ustawy z r. 1876) stosowane będą do Banku austriacko-węgierskiego bez naruszenia tych przepisów, które regulują zastępstwo właścicieli listów zastawnych przez kuratorów, tylko te przepisy, które zawarte są w niniejszym statucie (§§. 20 i 36).

§. 12.

Wszystkie prawa szczególne, nadane Bankowi austriacko-węgierskiemu co do interesów hipoteczno-kredytowych, trwać będą aż do zupełnego ukończenia tych interesów nawet po upływie przywileju bankowego.

Tytuł V.

Prowadzenie interesów i warunki do udzielania pożyczek hipotecznych.

A. Dopuszczalność pożyczki hipotecznej.

§. 13.

Bank tylko wtedy ma prawo dać pożyczkę, gdy ta jest hipoteką w ten sposób zabezpieczona, że pożyczka z doliczeniem tego, co by już na ofiarowanej hipotece ciążyło, wyczerpuje wartość hipoteki najwięcej aż do połowy, albo, jeżeli wierzyciele i podwierzyciele hipoteczni złożą oświadczenie, zahipotekować się mające, że co do pożyczki, która ma być udzielona i praw statutowych z nią połączonych nadają Bankowi pierwszeństwo, ażeby pożyczka razem z prawami statutowymi uzyskala zupełne bezpieczeństwo na pierwszej połowie wartości hipoteki.

§. 14.

Bank może także odkupić kapitały hipoteczne już ciążące, jeżeli przy tem będą mu zabezpieczone wszystkie prawa, które stosownie do niniejszego statutu muszą mu być nadane dla każdej pożyczki.

§. 15.

Gdy mają być zastawione domy same a budynki gospodarskie jako części składowe dóbr, wtedy tylko mogą one być przyjęte za hipotekę, gdy są ubezpieczone u jednej lub więcej Spółek ogólnych.

B. Oznaczenie wartości hipotek.

§. 16.

Komitety Rady ogólnej do oddziału hipoteczno-kredytowego, przyzwaawszy doradców poufnych, oznaczają wartość hipoteki, która udzieleniu pożyczki służyć ma za podstawę, z starannem uwzględnieniem przywiedzionych dowodów.

Jako środki dowodowe do obliczenia wartości gruntów mogą służyć oszacowania sądowe, kilkoletnie wykazy przychodów, kontrakty dzierżawy i kupna, podziały dziedzictwa, oszacowania katastralne, kwota podatku gruntowego sto razy wzięta, zwykle miejscowe ceny kupna i czynsze dzierżawne.

Jako wartość domów czynszowych, których dobry stan budowy jest udowodniony, przyjęta być może ta kwota, która wypadnie, gdy od udowodnionego przychodu średniego ostatnich lat sześciu, a jeżeli domy dopiero krótszy czas stoją, od średniego dochodu z czasu ich używania, część trzecia będzie odejścięta a reszta skapitalizowana, do czego jednak nie wolno stosować mniejszej stopy procentowej niż po pięć od sta.

§. 17.

Bank ma także prawo użyć własnych czynników do rozpoznania wartości ofiarowanej hipoteki.

Koszta takiego zbadania wartości, które zawsze nastąpić może tylko za zezwoleniem starającego się o pożyczkę, pokryć ma tenże.

§. 18.

Gdy będzie uznane za potrzebne, aby wartość ofiarowanej hipoteki zbadana została przez czynniki Banku, uwiadomić najprzód należy starającego się o pożyczkę, jaką ma złożyć kwotę na opędzenie kosztów oględzin naocznych i w jakim terminie złożyć ją musi. Bezskuteczny upływ tego terminu uważany będzie za milczące zrzeczenie się otrzymania pożyczki.

§. 19.

Gdy starający się o pożyczkę złoży w wyznaczonym terminie kwotę, którą ma zapłacić stosownie do §-fu 18-go, oznajmione mu będzie na żądanie, w którym dniu odbyć się mają oględziny naoczne.

Wynik odbytych oględzin naocznych nie uprawnia jeszcze starającego się o pożyczkę, żądać udzielenia pożyczki lub spłaty kapitału, ponieważ ostateczna decyzja zastrzeżona jest tylko komitetowi.

C. Tymczasowe przyrzeczenie pożyczki.

§. 20.

Jednocześnie z zawiadomieniem o przyrzeczeniu pożyczki i o warunkach do jej uzyskania potrzebnych, wydane będzie starającemu się o pożyczkę wygotowane przez Bank oświadczenie, mocą którego Bank przekazuje tę pożyczkę na kaucyę celem zabezpieczenia listów zastawnych i włożony będzie na niego obowiązek, aby oświadczenie to w księgach publicznych zahipotekował.

§. 21.

Przyrzekając pożyczkę, wyznaczyć należy zarazem termin, w ciągu którego starający się o pożyczkę musi udowodnić, że dopełnił warunków.

Bezskuteczny upływ tego terminu uważany będzie za milczące oświadczenie, że starający się o pożyczkę nie chce zrobić użytku z przyzwołonej pożyczki.

Uczynienie później przeciwnego oświadczenia a nawet dopełnienie później warunków podanych, nie daje mu już prawa żądania od Banku, aby uczynił za-
dość danej obietnicy.

§. 22.

Gdyby postanowiono podanie odrzucić, starający się o pożyczkę będzie o tem uwiadomiony bez przytoczenia powodów odrzucenia.

D. Warunki pożyczki.

§. 23.

Każde zezwolenie na pożyczkę lub spłatę kapitału łączy się oczywiście z warunkiem, że dowód wymagany w przypadkach §-fu 15-go będzie dostarczony i że dokumenty w §§. 13, 20, 24 i 25 wzmiankowane, zostaną w duchu podanych tamże przepisów wygotowane, zahipotekowane a względnie zahipotekowane na hipotecę.

§. 24.

Zobowiązania się dłużnika lub posiadacza zastawionej realności okazują się z osnowy zapisu długu a w przypadkach §. 25 z oświadczenia dodatkowego.

Zapis długu jakoteż dokumenty, które w przypadkach wzmiankowanych w §§. 13 i 25 spisane będą na rzecz Banku, muszą być sądownie lub przez notaryusza uwierzytelnione i zaciągnięte do ksiąg publicznych.

W zapisie długu wymienić należy Sąd, który będzie miał działać jako rozpoznawczy (§. 11, lit. c).

Starający się o pożyczkę przyjąć musi na siebie w zapisie długu następujące zobowiązania:

- a) że odsetki lub annuity, jakoteż kapitał albo raty kapitału będzie płacił nieochybnie i w wyznaczonych terminach a mianowicie odsetki i annuity półrocznie z góry (§. 31);
- b) że gdyby zalegał z wypłatą, płacić będzie w wysokości, którą Bank do każdego przypadku oznaczy, odsetki za zwłokę, liczyć się mające od dnia płatności aż do dnia zapłaty;
- c) że uiszczy się z opłaty od zahipotekowania, tudzież że z upływem każdego roku w stosownym terminie, jeśli to będzie żądane, nie tylko udowodni kwitami, że zapłacił odsetki lub raty od pozycji hipotecznych, które pożyczkę bankową poprzedziły, lecz oraz przedstawi potwierdzenie, że na zastawionej realności nie ciążyą zaległe podatki i opłaty;
- d) że płacąc Bankowi odsetki za drugie półrocze każdego roku udowodni, jako opłacił premią za rok bieżący od realności ubezpieczonych od ognia;
- e) że zwróci wszelkie koszta narosłe z przyczyny niedopełnienia przyjętych zobowiązań, lub z jakiegokolwiek innej przyczyny, tak, ażeby Bank nie ponosił żadnego wydatku w skutek odnośnej pożyczki;
- f) że podda się statutowi oddziału hipoteczno-kredytowego jako ustawie, która go obowiązuje;
- g) że nie będzie czynił zmiany żadnego rodzaju w stanie posiadania hipoteki przez parcelacyą, częściową zamianę lub oddzielenie bez poprzedniego przyzwolenia Banku, że oznajmi i wykaże wszelką zmianę własności w terminie, który w zapisie długu jest wyznaczony.

§. 25.

Jeżeli wtedy, gdy kapitały hipoteczne już ciężące spłacone być mają, te prawa, które podług niniejszego statutu co do każdej pożyczki muszą być Bankowi nadane, nie są zabezpieczone już przez pierwotny zapis długu, albo jeżeli ten nie jest sądownie lub przez notaryusza uwierzytelniony, natenczas właściciel zastawionej realności uzupełnić musi w tym względzie zapis długu odpowiedniem oświadczeniem dodatkowem. Także następni wierzyciele hipoteczni nietylko uznać muszą pierwszeństwo wierzyciela, która ma być spłacona, lecz oraz przyznać Bankowi pierwszeństwo co do praw, w rzeczonym oświadczeniu dodatkowem zabezpieczonych, do zahipotekowania zdalnych.

§. 26.

Niedopełnienie zobowiązań wzmiankowanych w §. 24 *a, c, d i g* ma taki skutek, że Bank może ściągnąć pożyczkę bez wszelkiego wypowiedzania i bez względu na ustanowione sposoby spłacenia tejże.

E. Wyliczenie kwoty pożyczkowej.

§. 27.

Walutę pożyczki wydaje się dopiero wtedy, gdy starający się o pożyczkę uczyni zadość wszelkim warunkom, mianowicie zaś gdy wyciągami urzędowemi z ksiąg publicznych udowodni, że pożyczka została należycie zahipotekowana w żądanym stopniu pierwszeństwa. Atoli i wtedy, gdy się to wszystko stanie, wydanie waluty pożyczki może być odmówione:

- a) gdy od czasu przyzwolenia na pożyczkę, wartość hipoteki zmniejszyła się choćby tylko przez przypadek o tyle, że podług uznania Banku tenże co do przyzwolonej pożyczki nie byłby już zupełnie zabezpieczony (§. 13);
- b) gdy starający się o pożyczkę nie podniesie waluty pożyczki w przeciągu dni trzydziestu po otrzymaniu uwiadomienia, że wyliczenie waluty pożyczkowej zostało zarządzone;
- c) gdy zejdzie ze świata;
- d) gdy otwarta zostanie upadłość jego majątku;
- e) gdy się toczy sądowe wystawienie na sprzedaż realności na hipotekę przeznaczoną.

§. 28.

Przedstawienie dokumentów, wzmiankowanych w §§. 23 i 27 potwierdzone będzie starającemu się o pożyczkę tymczasowo poświadczeniem odbioru lub pismem, w którym oraz będzie oświadczone, że wsparta dokumentami waluta pożyczki lub spłaty wtenczas dopiero będzie wydana, gdy dokumenty będą uznane za wolne od zarzutu.

§. 29.

Gdy wszystkie dokumenty uznane będą za wolne od zarzutu, oddane będą do kasy hipoteczno-kredytowej w Wiedniu w zachowanie. Kasa hipoteczno-kredytowa w Wiedniu lub ten zakład bankowy, w którym starający się o pożyczkę podnieść chce walutę (§. 30) otrzyma zarazem polecenie wydania waluty okazielowi poświadczenia odbioru lub pisma w §. 28 wzmiankowanego, o ile nie przekroczył terminu podniesienia w §. 27, *b* ustanowionego, po strąceniu odset-

ków z góry zapłacić się mających i za zwrotem poświadczenia odbioru lub pisma. Przy wydaniu waluty ściągają się odsetki od dnia wydania tylko aż do najbliższego terminu płatności.

§. 30.

Bank zarządzi wydanie waluty pożyczki w kasie hipoteczno-kredytowej w Wiedniu albo w zakładzie bankowym w innem miejscu podług żądania biorącego pożyczkę.

F. Oprocentowanie, zwrot i wypowiedzenie pożyczki.

§. 31.

Odsetki lub annuity płacić należy gotówką; zwroty kapitału uskuteczniane oprócz rat amortyzacyjnych kontraktem ustanowionych, wnosić można także listami zastawnymi Banku w pełnej wartości imiennej.

Płacić należy w kasie hipoteczno-kredytowej Banku w Wiedniu, lecz można także płacić w zakładzie bankowym w innem miejscu, jeżeli dłużnik tego żąda.

§. 32.

Dłużnik zwrócić może kapitał lub jego część nawet przed upływem ustanowionego terminu zapłacenia, jeżeli przez ofiarowaną do zwrotu kwotę zaspokoi bez reszty jedną lub więcej rat kapitału kontraktem wymówionych i jeżeli dłużnik tę kwotę najmniej na sześć miesięcy wprzód sądownie albo w podaniu przez notaryusza uwierzytelnionem, wypowie, albo za czas wypowiedzenia, jeszcze nie ubiegły, opłaci odsetki w kontrakcie ustanowione.

Jeżeli po upływie terminu wypowiedzenia kapitał wypowiedziany nie będzie złożony, postąpić należy z dłużnikiem co się tego tyczy w taki sposób, jak gdyby chybił terminu ustanowionego w zapisie długu (§. 33).

§. 33.

Gdyby odsetki lub kapitał, raty kapitału lub annuity nie zostały wniesione w terminie płatności, albo, gdyby w czasie właściwym nie przedstawiono dowodów, które podług §. 24 *c)* i *d)* mają być dostarczone, Bank ma prawo postarać się o ściągnięcie swojej wierzytelności pożyczkowej natychmiast bez poprzedniego wypowiedzenia, drogą egzekucyi (§. 11, *c)*.

§. 34.

Gdyby przez przypadek lub z winy posiadacza istota hipoteki zmieniła się o tyle, iżby wierzytelność bankowa nie była już odpowiednio statutowi zabezpieczona (§. 13), Bankowi służy prawo wypowiedzenia wierzytelności za pośrednictwem Sądu rozpoznawczego bez względu na termin płacenia, na trzy miesiące z góry, udowadniając wiarogodnie tę zmienioną istotę hipoteki.

§. 35.

Jeżeli ten, któremu wierzytelność w przypadku w §. 34 wzmiankowanym jest wypowiedziana, zaprzecza prawa wypowiedzenia, podać ma zarzuty swoje do Sądu rozpoznawczego, wtedy, gdy hipoteka leży w Dolnej Austrii, w ciągu dni czterech, gdy zaś hipoteka leży w innem z królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych albo w krajach korony węgierskiej, w przeciągu dni

trzydziestu, licząc od dnia sądowego doręczenia wypowiedzenia sądowego, w przeciwnym zaś razie wypowiedzenie nabędzie mocy.

W skutek podanych zarzutów wyznaczona będzie audyencya w czasie jak można najkrótszym i odbędzie się postępowanie podług przepisów o procedurze sumarycznej w sporach cywilnych. Podane zarzuty uważać ma Sąd za obronę i po skończeniu rozprawy orzecze, czy wypowiedzenie jest prawomocne czy nie.

§. 36.

Kwity dotyczące się zwróconych pożyczek hipotecznych, mogące być wykreślonymi, tudzież cesye przez Bank wydane, opatrzone być muszą podpisem firmy Banku odpowiednio statutowi (artykuł 38 statutu Spółki).

Deklaracye ekstabulacyjne, pozwolenia na odpisanie i cesye, dotyczące się hipotek położonych w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych, podpisane być muszą w myśl ustawy z dnia 24 kwietnia 1874 (Dz. u. p. Nr. 48) także przez austriackiego komisarza rządowego.

Tytuł VI.

Przepisy dotyczące się przeprowadzenia egzekucyi sądowej.

§. 37.

Egzekucyą sądową prowadzić można także na innych, prócz wzmiankowanych w §. 11 *e*) ruchomościach dłużnika osobistego, albo na realności w Banku zastawionej, albo na innej nieruchomości dłużnika osobistego.

We wszystkich tych przypadkach Sąd rozpoznawczy pozwoli na egzekucyą na podstawie dostarczonych dowodów i albo ją sam wykona, albo, jeżeliby oraz nie był Sędem egzekucyjnym (§. 11, lit. *e*), prosić będzie tenże o wykonanie, które Sąd egzekucyjny zarządzić ma w przeciągu trzech dni i według istniejących ustaw musi kazać przeprowadzić.

§. 38.

Gdy egzekucya prowadzona jest na ruchomościach dłużnika osobistego, natenczas zajęcie wykonać można razem z oszacowaniem, bez osobnej prośby o oszacowanie, ale gdyby w pobliżu nie było zdalnych taksatorów, oszacowanie nastąpić powinno bezpośrednio przed wystawieniem na sprzedaż. Jeżeli przy pierwszym wystawieniu na sprzedaż nikt nie ofiaruje ceny szacunkowej, można sprzedać także poniżej ceny szacunkowej.

§. 39.

Egzekucya na realności zastawionej wykonana będzie albo przez sekwestrację albo przez sprzedanie realności.

Wybór jednego lub drugiego z tych sposobów wykonania zależy od Banku.

§. 40.

Gdy Bank wybierze sekwestrację zastawionej realności, może rozciągnąć ją na wszystkie dochody, albo ograniczyć do pewnego rodzaju tychże i może postanowić, czy dochodami zawiadywać ma sekwestrator bezpośrednio, czyli też mają być wydzierżawione.

§. 41.

Sąd egzekucyjny ustanowić ma sekwestratora, przez Bank proponowanego, jednakże na niebezpieczeństwo i odpowiedzialność Banku (§. 43). Gdyby miał uzasadnione podejrzenia przeciwko osobie proponowanego sekwestratora, wezwie Bank, aby innego sekwestratora zaproponował, tymczasem jednak zamianuje proponowanego.

§. 42.

Posiadacz realności zasekwestrowanej popierać ma zarzuty swoje przeciwko sekwestratorowi na wniosek Banku zamianowanemu najpóźniej w przeciągu dni czternastu. Względem zarzutów tych Sąd egzekucyjny rokować będzie niezwłocznie z obiema stronami, a jeżeli te nie zgodzą się z sobą co do osoby sekwestratora, zamianuje sekwestratora z urzędu.

Dopóki się to nie stanie, sekwestrator ustanowiony przez Sąd na wniosek Banku, urzędować będzie bez przeszkody.

§. 43.

Niebezpieczeństwo i odpowiedzialność Banku co do sekwestratora, którego on proponował (§. 41) ustaje, gdy termin w §. 42 wyznaczony upłynie, a posiadacz realności zasekwestrowanej nie zgłosi się z zarzutami przeciw osobie sekwestratora, albo od chwili, gdy obie strony porozumia się z sobą co do osoby sekwestratora, lub też gdy Sąd zamianuje sekwestratora z urzędu.

§. 44.

Sekwestrator, opłaciwszy przedniejsze pozycye, jakoto podatki i wszelkie daniny, odsetki od poprzednich pozycyj hipotecznych itd. oddawać ma należności zaległe i bieżące wprost do Banku a tylko pozostałą nadwyżkę przychodów podług poleceń Sądu.

§. 45.

Sekwestrator składać ma rachunki corocznie, a to najpóźniej w dni trzydzieści po upływie roku słonecznego albo — jeżeli sekwestracja trwała krócej niż rok — w przeciągu dni czternastu po zniesieniu sekwestracji, w należyte dowody opatrzone, do Sądu egzekucyjnego, który po wysłuchaniu posiadacza realności zasekwestrowanej załatwić ma rachunki niezwłocznie.

§. 46.

Gdy Bank chce wypuścić w dzierżawę wszystkie przychody realności zasekwestrowanej, stać się to może tylko drogą licytacji publicznej. W tym celu Bank zaproponować ma warunki licytacji, które Sąd egzekucyjny zbada nie słuchając posiadacza zasekwestrowanej realności i zatwierdzi je, jeżeli nie ma im nic do zarzucenia.

Następnie rozpisze Sąd licytacją i postanowi, komu dzierżawne ma być oddawane po odciągnięciu pozycyj przedniejszych w §. 44 wzmiankowanych i wypłat, które mają być wniesione do Banku.

§. 47.

Gdy Bank uzna za potrzebne sprzedać realność u niego zastawioną (§. 39), natenczas za cenę szacunkową i wywoławczą przyjąć należy wartość, którą on podług §. 16 i 17 obliczył. Nie potrzeba więc oszacowania egzekucyjnego i, o ile realność zastawiona stanowi przedmiot księgi gruntowej, ani wykazu pojedynczych części składowych, ani opisanie.

§. 48.

Gdy realność zastawiona ma być sprzedana na prośbę innego wierzyciela, Bank ma także i wtedy prawo podać warunki sprzedaży i baczyć na to, aby wierzytelność bankowa jak najprędzej była zaspokojona.

Prawo to służy Bankowi także i wtedy, gdy inny wierzyciel żąda wydzierżawienia realności drogą sekwestracji, albo gdy realność ma być sprzedana w toku postępowania krydalnego.

We wszystkich tych przypadkach przed ostatecznem załatwieniem prośby o egzekucyę, udzielić należy Bankowi odpis warunków wystawienia na sprzedaż podanych przez prowadzącego egzekucyę, z wezwaniem, aby w terminie zastosowanym do okoliczności, który nie może wynosić mniej niż czternaście ani więcej niż trzydzieści dni, zaproponował ze swojej strony warunki sprzedaży.

Sąd egzekucyjny zbada te warunki sprzedaży po wysłuchaniu pierwszych z rzędu wierzycieli, będzie się starał skłonić ich do zgody a gdyby ta nie nastąpiła, rozstrzygnie z uwzględnieniem popieranych roszczeń prawnych.

§. 49.

Gdy inny wierzyciel popiera egzekucyę na realności w Banku zastawionej ale przez dni czternaście nie czyni kroków do tego potrzebnych, Bank ma prawo prowadzić dalej tę egzekucyę we własnem imieniu na podstawie kroków egzekucyjnych już poczynionych.

§. 50.

Gdy będzie otwarta upadłość majątku dłużnika lub posiadacza realności zastawionej, natenczas w tych krajach, w których likwidacya upadłości poprzedzić ma sprzedaż majątku, Bank musi wprawdzie zgłosić się ze swoją wierzytelnością w terminie edyktałnym, atoli w tej mierze rozprawa odbyć się ma ustnie bezzwłocznie, nawet przed upływem terminu edyktałnego i zamianowaniem wydziału wierzycieli a zastępcy masy należy tylko polecić, aby wysłuchał wydział wierzycieli lub, jeżeliby ten nie był jeszcze zamianowany, znanych mu wierzycieli, w siedzibie Sądu zamieszkałych.

W wyroku wyrzetenienia, który wydany być ma jak najrychlej, postanowione być musi także o prawie hipotecznem, służącym Bankowi bez nadwężenia praw innych wierzycieli hipotecznych.

§. 51.

Jak tylko wyrok wyrzetenienia stanie się prawomocnym, Bank żądać może nawet przed wydaniem wyroku co do klasyfikacyi, ażeby realność zastawiona natychmiast na sprzedaż wystawiona została, aby ją na ostatniej licytacyi przepisom porządku sądowego odpowiedniej sprzedano nawet niżej ceny szacunkowej i aby go kwotą ze sprzedaży otrzymaną zaspokojono. Gdyby się pokazało w dalszym toku postępowania krydalnego, że Bankowi dano więcej niż się mu należało, zwrócić musi natychmiast masie nadwyżkę otrzymaną razem z odsetkami po cztery od sta.

§. 52.

§§. 39 aż do 51 stosowane być mają i wtedy, gdy egzekucyę prowadzi się na innej nieruchomości dłużnika osobistego (§. 37).

§. 53.

Ile razy Bank zrobić chce użytek z nadanych mu w §. 11 *d)* przywilei co do ściągania zaległych odsetków lub annuit, wykazać ma odnośnej Władzy administracyjnej (§. 11 *b)* kwotę zaległych odsetków lub annuit; Władza administracyjna obowiązana jest postąpić z tym wykazem podług istniejących przepisów o egzekucyi.

§. 54.

Wprawdzie Bank zaliczyć ma na wszelkie kosztu egzekucyi, ale egzekut zapłacić je powinien niezwłocznie. Egzekucyą przeto rozciągnąć należy zawsze także na kwotę tych kosztów, którą zaspakaja się przy końcu egzekucyi.

§. 55.

Jeżeli ten, przeciw któremu egzekucya jest prowadzona, mniema, że wiarytelność nie należy się prawnie albo całkiem, albo nie w sumie przez Bank podanej i jeżeli posiada dokumenta, które to całkiem udowadniają, może za pomocą prośby dostatecznemi dokumentami zaopatrzonej, żądać od Sądu rozpoznawczego, aby egzekucyą wstrzymał a względnie ograniczył. Sąd rozpoznawczy wstrzyma egzekucyą tymczasowo, uwiadomi o tem Bank a jeżeli odsetki lub annuity ściągane są drogą administracyjną, także Władzę administracyjną, wyznaczy audyencyą, wkrótce nastąpić mającą a następnie orzecze za pomocą rezolucyi, czy od egzekucyi należy odstąpić czy ją ograniczyć.

W przypadku powyższym, jakoteż wtedy, gdy egzekut nie rozporządza dokumentami udowadniającemi rzecz zupełnie, może tenże podać do Sądu rozpoznawczego zażalenie, co do którego zarządzone będzie postępowanie sumaryczne. W toku postępowania tego bieg egzekucyi tamowany być może tylko wtedy, gdy egzekut przedstawi później Sądowi dokumenty zupełnie rzecz udowadniające z osobną prośbą, w którym to razie postąpić należy w sposób wyżej wskazany, bez względu na postępowanie, wytoczone w skutek zażalenia.

Tytuł VII.

Listy zastawne Banku austriacko-węgierskiego.

§. 56.

Listy zastawne są dokumentami, któremi Bank austriacko-węgierski zabezpiecza ich właścicielowi oprocentowanie i zapłacenie kapitału, w duchu niniejszego statutu hipotecznie zabezpieczonego, a to według ustanowień, podanych w samychże listach zastawnych.

Te listy zastawne Banku austriacko-węgierskiego, które wydane będą pod temi samemi warunkami, co będące w obiegu, losowaniu podlegające listy zastawne uprzywilejowanego austriackiego Banku narodowego (§. 1), nadają posiadaczom ich te same prawa, które służą posiadaczom listów zastawnych uprzywilejowanego austriackiego Banku narodowego losowaniu podlegających. Zarazem listy zastawne uprzywilejowanego austriackiego Banku narodowego w obiegu będące, używają wszystkich tych korzyści, które statut niniejszy nadaje listom zastawnym Banku austriacko-węgierskiego.

§. 57.

Bank ma prawo wypuścić w obieg listy zastawne za sumę aż do 150 milionów złotych, wszakże suma ogólna w listach zastawnych w obiegu będących,

nie może nigdy przewyższać ogólnej sumy wierzytelności hipotecznych, które Bank ma w każdym czasie.

Suma w listach zastawnych uprzywilejowanego austriackiego Banku narodowego, w każdym czasie w obiegu będących, wliczona być ma w powyższą sumę ogólną listów zastawnych, które znajdować się mogą w obiegu.

Gdy pożyczki hipoteczne zwracane zostają przed ustanowionym czasem płatności i to gotówką, Bank wykupić ma listy zastawne za kwotę równą zwróconemu kapitałowi.

Gotówka wpływająca z zawarowanych rat amortyzacyjnych kapitału, użyta być ma do losowania listów zastawnych.

§. 58.

Za nieochybne oprocentowanie i zapłacenie kapitału listów zastawnych ręczą przedewszystkiem wierzytelności hipoteczne a oprócz tego wszelki inny majątek Banku ruchomy i nieruchomy.

W razie rozwiązania Spółki bankowej lub odłączenia oddziału hipoteczno-kredytowego od innych oddziałów Banku, poręczenie to (artykuł 6 statutu Spółki) ograniczone będzie do wierzytelności hipotecznych i do funduszu, który ustanowiony będzie z kapitału akcyjnego Banku a wynosić ma najmniej dziesiątą część sumy w listach zastawnych, naówczas w obiegu będących a który w miarę wykupu listów zastawnych może być zmniejszany w tym samym stosunku.

§. 59.

Każdy list zastawny opatrzony być ma podpisem firmy odpowiednio statutowi i pieczęcią Banku. Zawiera on:

- a) sumę kapitału, na którą jest wystawiony;
- b) walutę, w której suma kapitału będzie zapłacona i oprocentowana;
- c) stopę procentową i terminy poboru odsetków;
- d) czas, w którym kapitał będzie zapłacony;
- e) poręczenie Banku za kapitał i odsetki i
- f) potwierdzenie podpisane przez obu komisarzy rządowych, jako list zastawny wystawiony został na podstawie wierzytelności Banku należycie zabezpieczonych, wpisanych do ksiąg publicznych.

§. 60.

Listy zastawne opiewają na okaziciela i opatrzone są kuponami odsetków półrocznych. Wystawiane będą na kwoty, które Rada ogólna Banku oznaczy, atoli nie mniejsze niż 100 zlr.

§. 61.

Listy zastawne wystawiane być mogą na oznaczony lub drogą losowania oznaczyć się mający czas płatności. Najkrótszy jednak czas płatności, na który opiewać mogą, wynosi dwanaście miesięcy.

§. 62.

We wszystkich takich przypadkach, w których list zastawny ma być ściągnięty, kupony do niego dołączone muszą być zwrócone albo ich kwota imienna musi być gotówką zapłacona.

§. 63.

Kupony listów zastawnych, płatne nie później niż za rok, wypłacane będą we wszystkich zakładach Banku głównych i przyboecznych. Listy zastawne i

kwity na odsetki będą płacone w kasie hipoteczno-kredytowej Banku w Wiedniu albo za pośrednictwem czternastodniowym oznajmieniem w zakładzie bankowym w innem miejscu.

§. 64.

Odsetki, w przeciągu lat trzech a kapitały listów zastawnych w przeciągu lat trzydziestu po terminie płatności nie podniesione, przedawniają się a przeto nie mogą już być żądane.

§. 65.

Listy zastawne wyższych kategorii zamieniane być mogą za listy zastawne niższej kategorii i odwrotnie.

§. 66.

Bank uważa dzierżyciela listu zastawnego, opiewającego na okaziciela i dzierżyciela kuponu za jego właściciela.

Gdy posiadacz listów zastawnych chce sobie zabezpieczyć podnoszenie odsetków od listów zastawnych do niego należących albo, gdy list zastawny i dochód z niego poświęcony być ma na pewienznaczony cel, podać należy do Banku prośbę na piśmie o położenie ostrzeżenia, dołączając list zastawny, którego się to dotyczy, razem z arkuszem kuponów. Przytem wyrazić należy dokładnie klauzulę ostrzeżenia i wymienić osobę, upoważnioną do odbierania odsetków, tudzież do podniesienia kapitału, przypadającego na list zastawny, ostrzeżeniem obciążony. Położenie ostrzeżenia na rzecz kilku właścicieli lub wydanie kapitału albo odsetków w kwotach częściowych, miejsca mieć nie może.

Odsetki od listów zastawnych, obciążonych ostrzeżeniem, wydawane będą za kwitem, jeżeli w nim przytoczone będą wszystkie istotne cechy listu zastawnego (liczba, kwota kapitału, stopa procentowa i data), tudzież właściwy czas płatności i właściwa kwota odsetków i jeżeli kwit opatrzony będzie nazwiskiem osoby uprawnionej do odebrania.

Prawdziwość podpisu nie będzie badana i Bank nie bierze na siebie odpowiedzialności za jego prawdziwość. Właścicielowi weksłu wolno jednak żądać, aby tylko za okazaniem podpisu jego, sądownie lub notaryalnie uwierzytelnionego, wolno było wypłacić kapitał listu zastawnego, wydawać odsetki i znieść ostrzeżenie na liście zastawnym.

§. 67.

Do zniesienia ostrzeżenia na listach zastawnych, obciążonych ostrzeżeniem na imię gmin lub innych korporacyj albo zakładów zostających pod opieką Władz, przedstawione być musi jeszcze pozwolenie Władzy nadzorczej.

Gdyby listy zastawne, obciążone ostrzeżeniem, miały być dewinkulowane na rzecz innego właściciela, nie tego, który w ostrzeżeniu jest wymieniony, okaziciel udowodnić powinien Bankowi za pomocą dokumentów publicznych albo uwierzytelnionych sądownie lub notaryalnie, jako nabył list zastawny na własność.

§. 68.

Przepisy §§. 66 i 67 odnoszą się do obciążania ostrzeżeniem i do znoszenia ostrzeżenia na listach zastawnych uprzywilejowanego austriackiego Banku narodowego, podlegających losowaniu.

§. 69.

Zastawianie lub odstępowanie listów zastawnych Banku austriacko-węgierskiego nie podlega opłatom ustawami przepisany.

§. 70.

Listy zastawne Banku austriacko-węgierskiego używane być mogą w obu częściach państwa do lokowania w nich dla korzyści kapitałów gmin, korporacyj, fundacyj, zakładów pod dozorem publicznym zostających, tudzież pieniędzy sierocych, powierzniczych i depozytowych, na kaucye małżeńskie wojskowych i po kursie giełdowym na kaucye służbowe i przemysłowe, o ile na mocy osobnych przepisów kaucye takie nie mają być składane w gotówce.

§. 71.

Listy zastawne Banku austriacko-węgierskiego wolno sprzedawać na giełdzie i kurs ich może być notowany w urzędowym wykazie kursów.

U m o w a

między c. k. i kr. węgierskim ministrem skarbu z jednej a uprzywilejowanym austriackim Bankiem narodowym z drugiej strony.

Artykuł I.

Dyrekcya głównego Zakładu w Budapeszcie przeznaczy na interesa eskomp-towe i pożyczkowe stanowisk bankowych węgierskich sumę pięćdziesiąt milionów złotych, która używana być nie może w stanowiskach węgierskich.

Gdyby większy kredyt był potrzebny, Rada ogólna przeznaczać będzie od czasu do czasu dla dyrekcji w Budapeszcie, z zasobów ogólnych, Bankowi austriacko-węgierskiemu do rozrządzenia służących, kwotę po nad powyższe pięćdziesiąt milionów złotych, którą jednak Radzie ogólnej oddać znowu należy do swobodnego rozrządzania w terminie, który też Rada ogólna wyznaczy.

Artykuł II.

W królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych, zaprowadzi Bank austriacko-węgierski w latach 1878 i 1879 pięć nowych filij, w miejscach, które c. k. Ministerstwo wyznaczy.

Artykuł III.

W krajach korony węgierskiej zaprowadzi Bank austriacko-węgierski w ciągu roku 1878 cztery a w ciągu roku 1879 trzy nowe filie, w miejscach, które wyznaczy Ministerstwo węgierskie.

Oprócz tego zaręcza się zaprowadzenie później jeszcze trzech nowych filij, w miejscach, przez Ministerstwo węgierskie wyznaczyć się mających.

Artykuł IV.

W razie, gdyby Spółka Banku austriacko-węgierskiego chciała prosić o przedłużenie nadal przywileju (artykuł 105 statutu) podać ma prośbę, najmniej na dwa lata przed upływem przywileju, do obu Rządów.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION

500 N. 5TH ST. NEW YORK, N. Y.

1897

1898

1899

1900

1901

1902

1903

1904

1905

1906

1907

1908

1909

1910

1911

1912

1913

1914